

Poslovni razgledi SAŠA regije

Leto XIV, številka 1, julij 2021

ISSN 1856-3200 / PRI POŠTI 3320 VELENJE

**Predlagani rok za izstop iz premoga
prekratek za pravični prehod**

**Gospodarske družbe v letu 2020
z manj zaposlenimi do rekordnih
prihodkov**

Novi kuhinjski robot
MUM Serie | 2.

BSH Hišni aparati d.o.o. Nazarje

B/S/H/

Naš najbolj kompakten
kuhinjski robot za
večnamensko uporabo.

www.bsh-group.si

MADE WITH
SLOVENSKI
IZDELEK

TRAJNOSTNI RAZVOJ

je vodilna sila našega
poslovanja in razvoja produktov

BOKASHI ORGANKO 2 OCEAN

Edini kuhinjski kompostnik
na svetu, narejen iz na
roko pobranih in recikliranih
ribiških mrež.

www.skaza.si

Naj bo prehod pravičen za vse

Začenja se izjemno pomembno obdobje tako za slovensko energetiko kot tudi za ostali del gospodarstva in celotno družbo. Smo namreč na začetku prestrukturiranja premogovnih regij Zasavje in SAŠA, pri čemer bo ta proces prinesel še posebej velike spremembe v naši regiji, kjer imamo trenutno edini delujoči premogovnik v Sloveniji in največjo termoelektrarno, ki za proizvodnjo električne energije uporablja premog iz tega rudnika.

Tako v regijski kot nacionalni gospodarski zbornici smo pozorno spremljali javno obravnavo osnutka Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda, ki za našo regijo predlaga izstop iz premoga najkasneje leta 2033. Po mnenju gospodarstva bi morala biti nacionalna strategija za izstop iz premoga pripravljena z enakovredno obravnavo štirih kategorij kazalnikov: ekonomskih, energetskih, socialnih in okoljskih, kar pa v obstoječem dokumentu pogrešamo, saj je izrazito v ospredju okoljski vidik.

Menimo, da je odločitev o opustitvi rabe premoga mogoče odgovorno sprejeti le s sočasnimi rešitvami glede zagotavljanja stabilne in cenovno konkurenčne nadomestne proizvodnje električne energije v Sloveniji. Visoka odvisnost od uvoza električne energije, v kateri bi se znašla naša država brez omenjenih rešitev, je za gospodarstvo nesprejemljiva, saj predstavlja preveliko tveganje in bi lahko bila za energetsko intenzivno industrijo pogubna.

V SAŠA regiji predelovalna industrija predstavlja skoraj 60 odstotkov celotnega gospodarstva, merjeno po številu zaposlenih, in skoraj

70 odstotkov, merjeno po obsegu prihodkov, ki za svoje stabilno delovanje potrebuje zanesljivo oskrbo z električno energijo po konkurenčnih cenah. Kljub ambicioznim razvojnim načrtom gospodarstvo v naši regiji do leta 2033 ne bo zmoglo zagotoviti dovolj novih delovnih mest, ki bi predstavljala ustrezno alternativo za kadre v energetiki. Zaradi navedenih dejstev potrebujemo dovolj dolgo časovno obdobje za postopno prestrukturiranje, v katerem bo zagotovljen pravičen prehod, kar pomeni tudi možnost vključitve vseh presežnih kadrov v proces prekvalifikacij.

Vzporedno z opredelitvijo letnice prenehanja rabe premoga za proizvodnjo električne energije je potrebno sprejeti zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje z opredeljenimi viri za financiranje izvedbe zapiralnih del, tako s tehničnega kot tudi kadrovskega vidika, in tudi zakon o prestrukturiranju SAŠA regije, ki bo predstavljal pravno podlago za določene stimulacije za investitorje v regiji v času prestrukturiranja.

Za realizacijo razvojnih projektov in večjo konkurenčnost SAŠA regije ter njeno privlačnost za investitorje mora DARS do leta 2027 zaključiti izgradnjo 3. razvojne osi na relaciji Šentrupert-Slovenj Gradec, vključno z navezovalno hitro cesto do Mozirja.

V SAŠA regiji nismo proti razogljčenju, saj se zavedamo, da to ni opcija, to je potreba in hkrati tudi cilj, kateremu smo se zavezali kot del Evropske unije. To je tudi naša obveza do okolja in do naših zanamcev, toda prav zaradi slednjih moramo biti pri sprejemanju odločitev glede opuščanja obstoječih virov za proizvodnjo električne energije še posebej previdni, da ne pahnemo njih in sami sebe v energetsko revščino, v odvisnost in nekonkurenčnost, ob tem pa povzročimo nepopravljivo škodo ne samo slovenski energetiki ampak tudi slovenski industriji in celotni družbi. Sprejete odločitve morajo enakovredno upoštevati vse kategorije deležnikov in morajo v praksi pomeniti to, kar je zapisano v naslovu strategije, in to je pravični prehod.

Direktor SŠGZ
mag. Franci Kotnik

Komunalno podjetje
Velenje

www.kp-velenje.si

DEŽURNA ŠTEVILKA

080 80 34

- PE ENERGETIKA
- PE KOMUNALA
- POGREBNO POKOPALIŠKA DEJAVNOST
- REKLAMACIJE
- MODRE CONE

Z novim vodstvom obeležili 170-letnico delovanja

Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) v letu 2021 praznuje 170 let uspešnega delovanja. V jubilejnem letu je prišlo tudi do zamenjave na ključnih vodstvenih položajih v GZS: 1. aprila je generalni direktor postal mag. **Aleš Cantarutti**, 28. maja pa je s predsedniško funkcijo začel **Tibor Šimonka**.

NAJSTAREJŠE GOSPODARSKO ZDRUŽENJE V SLOVENIJI

GZS je najstarejše združenje gospodarstva v Sloveniji. Nastalo je sredi 19. stoletja, ko je bilo območje današnje Slovenije del razgibanega političnega, gospodarskega in kulturnega dogajanja v »pomladi narodov«. Leta 1851 je v Ljubljani po odloku cesarja Franca Jožefa začela delovati prva čezsektorska gospodarska zbornica na Slovenskem, Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko. Njeno članstvo je bilo večinoma nemško, nato pa se je z idejami o zedinjeni Sloveniji in taborskim gibanjem v osemdesetih letih 19. stoletja to spremenilo: slovenski predstavniki so v zbornici dobili večino, uvedeno je bilo dvojezično poslovanje, za predsednika je bil izvoljen Slovenec **Josip Pokljukar**.

POSLANSTVO: BITI SVOJIM ČLANOM V POMOČ

Člani so zbornico potrebovali za vzpostavitev možnosti za njihovo urejeno sodelovanje, povezovanje in nastopanje na tujem. Zbornica je vzpostavila register podjetij in leta 1855 organizirala nastop na svetovni razstavi v Parizu. Poslanstvo zbornice je bilo ves čas biti svojim članom v pomoč, da bi bila podjetja uspešna in kot takšna stabilen temelj narodnega gospodarstva.

Predsednik GZS Tibor Šimonka

Generalni direktor GZS mag. Aleš Cantarutti

SODOBNO IN DINAMIČNO ZDRUŽENJE, KI SPODBUJA GOSPODARSKI RAZVOJ

V 170 letih delovanja je GZS zamenjala šest različnih držav in vsaj toliko valut, preživela je tri vojne, štirikrat je spremenila svoje ime in iz predindustrijske dobe prišla v digitalno. Zadnje četrtino tega obdobja, natančneje 42 let, ima savinjsko-šaleško gospodarstvo svojega zastopnika tudi na regijski ravni. Sistem GZS, v katerega je vključena Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica (SŠGZ), je danes sodobno in dinamično združenje, ki zavzeto spodbuja gospodarski razvoj Slovenije s pospeševanjem trgovine, obrti, podjetništva in industrije.

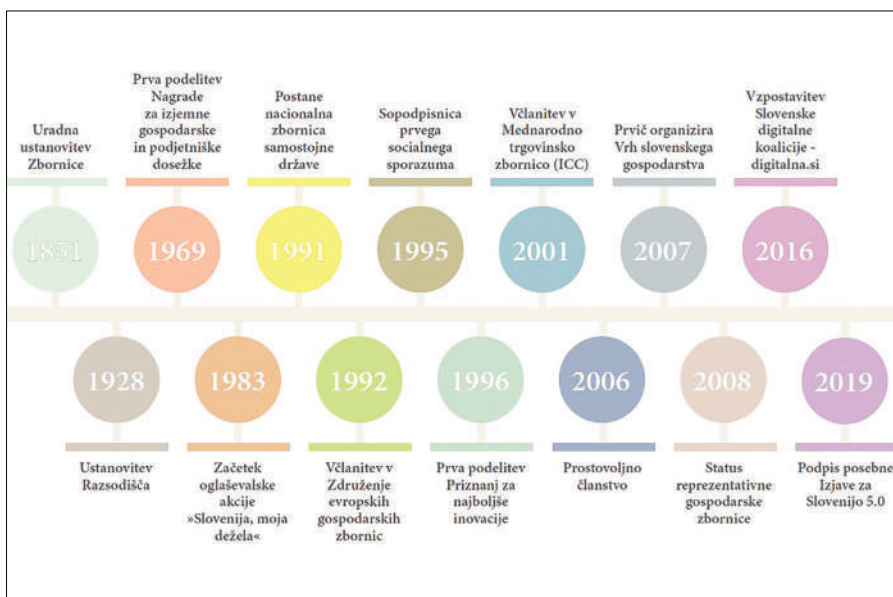
DRŽAVNO ODLIKOVANJE OB JUBILEJU

Predsednik republike **Borut Pahor** je GZS ob 170-letnici delovanja podelil državno odlikovanje zlati red za zasluge za dolgoletno povezovanje in spodbujanje slovenskega gospodarstva doma in v svetu. Odlikovanje je bilo podeljeno na slovesnosti, na kateri so bile podeljene tudi letošnje nagrade GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke.

NOVI VODSTVENI TANDEM: ŠIMONKA-CANTARUTTI

28. maja je dvoletni mandat predsednika GZS nastopil **Tibor Šimonka**. V svoji predstavitvi je kot ključne usmeritve navedel zeleni prehod, digitalizacijo, inovativnost, raziskave in razvoj, internacionalizacijo in vlaganja v človeške vire. **Aleš Cantarutti**, ki je na položaju generalnega direktorja GZS od 1. aprila, je med kratkoročnimi cilji izpostavil oblikovanje skupnih stališč do najpomembnejših razvojnih izzivov slovenskega gospodarstva, med katere sodi tudi razogljčenje energetskega sektorja. Cantarutti namerava med drugim okrepiti sodelovanje z regijskimi zbornicami in jih dodatno angažirati kot nosilce posameznih nacionalnih projektov.

Glavni mejniki v razvoju Gospodarske zbornice Slovenije

Dr. Janez Rošer podpredsednik SŠGZ

Upravni odbor SŠGZ je na seji 3. marca za novega podpredsednika imenoval dr. **Janeza Rošerja**, generalnega direktorja Premogovnika Velenje, ob tem pa potrdil poročilo o poslovanju SŠGZ v letu 2020 ter plan zbornice za leto 2021.

DELOVANJE ZBORNICE V LETU 2020 PRILAGOJENO EPIDEMIJU

SŠGZ se je pri delovanju v lanskem letu s svojimi aktivnostmi prilagajala aktualnim razmeram, ki so bile od marca dalje povezane z epidemijo novega koronavirusa. Nekateri planirani dogodki niso bili izvedeni, nekateri so bili izvedeni v spletnem okolju, zelo veliko pa je bilo telefonske in elektronske komunikacije s člani in nečlani v povezavi z izvajanjem hitro spreminjajočih se ukrepov ter predpisov. Kot je bilo izpostavljeno v razpravi, je zbornica glede tega dobro odigrala svo-

jo vlogo, žal pa vsi njeni predlogi, kako olajšati poslovanje gospodarstva v času krize, s strani odločevalcev niso bili sprejeti.

LETO 2021 V ZNAMENJU ZAČETKA PROCESA PRESTRUKTURIRANJA

Plan dela SŠGZ je prilagojen trenutnim možnostim in omejitvam in ga bomo po potrebi prilagajali razmeram ter potrebam. Zbornica se bo tudi letos aktivno vključevala v pripravljane aktivnosti na področju prestrukturiranja premogovne regije SAŠA in tej tematiki bo posvečena tudi razvojna konferenca, ki bo sledila sprejetju ključnih strateških dokumentov za prihodnje obdobje: območnega razvojnega načrta za obdobje 2021-2027 in strategije prestrukturiranja premogovne regije. Če ne bo nepričakovanega zasuka v poteku epidemije, je realno pričakovati, da bodo dogodki v jezenskem obdobju znova potekali v živo.

Dr. Janez Rošer

PODKRIŽNIK D.O.O.

Med 22 novimi ambasadorji slovenskega gospodarstva

Družina ambasadorjev slovenskega gospodarstva je bogatejša za 22 uglednih podjetij, ki vsak na svojem področju ponujajo edinstvene izdelke in storitve z visoko dodano vrednostjo. Med omenjenimi je tudi podjetje Podkrižnik d.o.o. z Ljubnega ob Savinji, ki je bilo prepoznano kot zeleno, ustvarjalno, pametno ter tako dobilo naziv »I feel Slovenia. Green. Creative. Smart.«

AMBASADORJI KLJUČNIH KOMONENT SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA

Javna agencija Spirit Slovenija je konec letošnjega februarja na svoji spletni strani objavila javni poziv, s katerim je slovenska podjetja povabila k sodelovanju v nacionalni kampanji za promocijo slovenskega gospodarstva v tujini »I feel Slovenia. Green. Creative. Smart.« Agencija je s tem želela povečati nabor ambasadorjev, katerih poslovni modeli, rešitve, izdelki in storitve izkazujejo ključne komponente slovenskega gospodarstva – zeleno, ustvarjalno in pametno.

POMEN POZICIONIRANJA DRŽAVNE BLAGOVNE ZNAMKE

»Na Spiritu Slovenija si nenehno prizadevamo za spodbujanje konkurenčnosti slovenskih podjetij v mednarodnem okolju. Pri tem se močno zavedamo pomena naslednjega pozicioniranja državne blagovne znamke na tu-

jih trgih ter utrjevanja prepoznavnosti vseh konkurenčnih prednosti, ki jih želimo komunicirati. Podjetja namreč veliko lažje vstopijo na trge, kjer država uživa visoko stopnjo prepoznavnosti in ugleda,« je ob imenovanju novih ambasadorjev povedal dr. **Tomaž Kostan**

njevec, direktor Spirita Slovenija. »Verjamemo, da bo skupna promocija z ambasadorji in njihovimi uspešnimi gospodarskimi zgodbami pripomogla k širšemu dosegu in še večjemu zaupanju v slovensko gospodarstvo,« je še dodal.

PROJEKT ZLATA NIT

Plastika Skaza desetič med finalisti

Podjetju Plastika Skaza iz Velenja je letos že desetič uspela uvrstitve v finale izbora najboljših zaposlovalcev, ki v organizaciji časnika Dnevnik poteka v sklopu projekta Zlata nit.

POMEN KAKOVOSTI ODNOSOV MED ZAPOSLOVALCEM IN ZAPOSLENIMI

Če so nekoč podjetja zmagovala zaradi moči vodje, danes zmagujejo zaradi moči organizacije. Dobri voditelji se pomikajo v ozadje, kjer ustvarjajo podporni sistem, ki omogoča, da lahko zaposleni v ospredju delajo čim bolje. Močna podjetja 21. stoletja so tako tista, ki se poleg finančnih izkazov za-

vedajo pomena kakovosti odnosov med zaposlovalcem in zaposlenimi.

USPEH ODVIŠEN OD OSEBNOSTNE RASTI IN UČINKOVITOSTI ZAPOSLENIH

Osebnostna rast in učinkovitost zaposlenih sta tesno povezani. Od njiju so odvisni uspeh organizacije, njen potencial za rast in njena odpornost proti krizi. Vprašanje pa je, kako to neotipljivo konkurenčno prednost izmeriti. Odgovor ponuja izbor najboljših zaposlovalcev Zlata nit, ki prepoznava in promovira najboljše zaposlovalce na podlagi enostavnega, preverjenega in verodostojnega merjenja kakovosti odnosa med organizacijo in zaposlenimi.

BSH Hišni aparati, Plastika Skaza in Gorenje ugledni delodajalci

Zaposlitveni portal MojedeLO.com od leta 2007 dalje izvaja raziskavo Ugled delodajalca. S pomočjo podjetja Universum Global so letos analizirali mnenja več kot 12 tisoč posameznikov in podelili priznanja v več različnih kategorijah. Podjetja BSH Hišni aparati, Plastika Skaza in Gorenje so se uvrstila med top 5 uglednih delodajalcev v kategoriji Proizvodnja in industrijski inženiring.

NAJPOMEMBNEJŠE SPOŠTOVANJE ZAPOSLENIH

Letošnja raziskava je pokazala, da iskalci zaposlitve dajejo prednost delodajalcem, ki izkazujejo spoštovanje do zaposlenih, nudijo možnosti strokovnega usposabljanja in razvoja, ponujajo okolje, ki je prijazno za delo, nudijo varnost zaposlitve in možnost dobre

ga zaslužka. Izsledki raziskave kažejo tudi, da je 21 odstotkov zaposlenih zelo zadovoljnih s trenutnim delodajalcem, dva odstotka pa jih je zelo nezadovoljnih.

ABSOLUTNI ZMAGOVALEC DRUGIČ ZAPORED LEK

V absolutni konkurenci je naslov najuglednejšega delodajalca v Sloveniji drugo leto zapored pripadel ljubljanskemu Leku, kjer zasluge za uspešno poslovanje v letu 2020, ki je bilo polno preizkušenj, pripisujejo motiviranim zaposlenim in kulturi v podjetju, na kateri gradijo že leta. Med top 10 delodajalcev absolutno so se uvrstili še Akrapovič, DARS, Gen-l, Krka, Petrol, Pipistrel, Porsche Slovenija, Slovenske železnice in Telekom Slovenije.

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Primeren rok za opustitev rabe premoga v letih 2037-2040

Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) je oblikovala stališča do osnutka Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda, ki predvideva opustitev rabe premoga v letu 2033. GZS je mnenja, da za takšno strateško spremembo takrat še ne bomo pripravljene. Slovensko gospodarstvo v prihodnosti pričakuje zanesljivo in nizkoogljeno oskrbo z električno energijo po konkurenčnih cenah.

IZSTOP IZ PREMOGA NI SAMO STVAR PREMGOVNIH REGIJ

Ključna pripomba GZS na omenjeni dokument je, da gre za zelo pomembno odločitev, ki ni omejena zgolj na premogovni regiji Zasavje in SAŠA, temveč je opustitev rabe premoga in posledično zapiranje premogovnega dela Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ) vseslovenski problem, ki vpliva na našo skupno prihodnost – tako energetike in gospodarstva kot vseh prebivalcev Slovenije.

ZA INDUSTRIJO KLJUČNA ZANESLJIVA OSKRBA PO KONKURENČNIH CENAH

Za industrijo je bistvena zanesljiva oskrba z energijo po konkurenčnih cenah, predvsem pa stabilnost delovanja elektroenergetskega sistema. Glede na to, da so tehnologije, ki bi lahko nadomestile premogov-

ne termoelektrarne, še nerazvite in bo zanje ključen razvoj v naslednjem desetletju, GZS nasprotuje preuranjeni odločitvi o izstopu iz premoga in posledično večji energetski uvožni odvisnosti Slovenije.

PREURANJENA ODLOČITEV LAHKO OGROZI KONKURENČNOST GOSPODARSTVA

Primeren rok za opustitev rabe premoga je po mnenju GZS v letih 2037-2040, podobno kot to načrtujejo v Nemčiji. Preuranjena odločitev, ki ne temelji na celovitem načrtu nadomeščanja proizvodnih virov in zagotavljanju novih gradnikov stabilnosti elektroenergetskega sistema, bi lahko povzročila energetsko revščino in nekonkurenčno poslovno okolje za gospodarstvo. Zato je odločitev o opustitvi premoga potrebno sprejeti skupaj z razmišljanjem o podaljšanju obratovalne dobe prvega bloka Nuklearne elektrarne Krško (NEK) do leta 2043 in čimprejšnjo odločitevijo za izgradnjo drugega bloka NEK.

REŠITVE ZA TERMoeLEKTRARNO ŠOŠTANJ ŠE V RAZVOJU

Blok 6 TEŠ ima vgrajeno naj sodobnejšo tehnologijo, ki je pripravljena tudi na dograditev naprav za zajemanje ogljika (CCS), kar bi lahko bila rešitev za TEŠ, a so te tehnologije še v razvoju, zato je z odločitvijo o zapiranju pametno počakati. Poslovanje TEŠ naj-

bolj obremenjujejo emisijski kuponi, toda dejstvo je, da devet od desetih termoelektrarn v Evropi danes posluje z izgubo, pa kljub temu obratujejo, saj še ni tehnologij, ki bi jih lahko nadomestile.

STRATEGIJA ZA IZSTOP IZ PREMOGA BREZ ANALITIČNE PODLAGE

Nacionalna strategija za izstop iz premoga, ki predlaga leto 2033, ne temelji na analizi, ki bi temeljito preučila tako strokovno-tehnični kot ekonomski vidik. Potrebno je izdelati usklajeno nacionalno energetsko politiko, ki bo ustvarila pogoje za potrebne velike energetske naložbe na nacionalni ravni (obnovljivi viri (OVE), hranilniki, distribucijsko omrežje, ...), kar naj bi vseboval Energetski koncept Slovenije.

ZA USKLAJEN ENERGETSKI PREHOD POTREBNO ZAGOTOVITI DOVOLJ ČASA

Največja žrtev preuranjenega in nepremišljenega zapiranja TEŠ bi lahko bila energetsko intenzivna industrija. V Evropskem zelenem dogovoru, ki predstavlja časovni načrt za vzpostavitev trajnostnega gospodarstva v EU, je poudarjen pomen obstoja te industrije, v Sloveniji pa takšne podpore ni zaznati. Zato GZS poudarja potrebo po dialogu za soustvarjanje skupne prihodnosti tudi na energetskem področju.

Predlagani rok za izstop iz premoga prekratek za pravični prehod

Upravni odbor SŠGZ je na izredni seji 8. aprila obravnaval osnutek Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda je in sprejel naslednja stališča:

- Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij mora zagotavljati pravični prehod z enakovredno obravnavo štirih kategorij kazalnikov: ekonomskih, energetskih, socialnih in okoljskih, kar v osnutku strategije manjka.

- V SAŠA regiji predelovalna industrija predstavlja 60 % celotnega gospodarstva (merjeno po prihodkih in številu zaposlenih), ki za svoje stabilno delovanje potrebuje zanesljivo oskrbo z električno energijo po konkurenčnih cenah. Odločitev o opustitvi rabe premoga je zato odgovorno mogoče sprejeti le s sočasnimi rešitvami glede zagotavljanja stabilne in cenovno konkurenčne nadomestne proizvodnje električne energije v Sloveniji.

- Pri iskanju omenjenih rešitev se je zaradi naravnih in tehničnih specifik nerealno zanašati zgolj na obnovljive vire energije (OVE), saj z njimi ni mogoče izvajati dovolj stabilne oskrbe, zato je potrebno zagotoviti nadomestne proizvodne kapacitete s konvencionalnimi energenti, ki bodo zadoščali potrebam rastočega slovenskega gospodarstva, infrastrukture in gospodinjstev, ob tem pa ohraniti obstoječe kapacitete, ki ne uporabljajo fosilnih virov.

- Potrebno je oblikovati usklajeno nacionalno energetsko politiko, ki bo ustvarila pogoje za potrebne energetske naložbe na nacionalni ravni (hranilniki, distribucijsko omrežje, OVE ...).

- Visoka odvisnost od uvoza električne energije, v kateri bi se znašla Slovenija brez omenjenih rešitev, je za gospodarstvo nesprejemljiva, saj predstavlja preveliko tveganje in bi lahko bila za energetsko intenzivno industrijo pogubna.

- Kljub ambicioznim razvojnim načrtom gospodarstvo v SAŠA regiji do leta 2033, ko je v osnutku strategije predvideno prenehanje rabe premoga za proizvodnjo električne energije, ne bo uspelo zagotoviti dovolj novih delovnih mest. Zaradi navedenih dejstev je v strategiji potrebno opredeliti dovolj dolgo časovno obdobje za postopno prestrukturiranje gospodarstva SAŠA regije, v katerem bo zagotovljen pravičen prehod, kar pomeni tudi možnost vključitve vseh presežnih kadrov v proces prekvalifikacij.

- Za realizacijo razvojnih projektov in večjo konkurenčnost SAŠA regije ter njeno privlačnost za investitorje je potrebno do leta 2027 zaključiti izgradnjo 3. razvojne osi na

Odločitev o opustitvi rabe premoga je odgovorno mogoče sprejeti le s sočasnimi rešitvami glede zagotavljanja stabilne in cenovno konkurenčne nadomestne proizvodnje električne energije v Sloveniji.

relaciji Šentrupert-Slovenj Gradec vključno z navezovalno hitro cesto do Mozirja.

- Vzporedno z opredelitvijo letnice prenehanja rabe premoga za proizvodnjo električne energije je potrebno sprejeti zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje z opredeljenimi viri za financiranje izvedbe zapiranih del, tako s tehničnega kot tudi kadrovskega vidika, in zakon o prestrukturiranju SAŠA regije.

- Osnutek strategije ne upošteva, da je plačevanje emisijskih kuponov s strani TEŠ z nacionalnega vidika nevtralna finančna transakcija, saj gre denar v podnebni sklad, iz katerega se med drugim financirajo naložbe v

OVE. Del sredstev iz podnebnega sklada naj se nameni za sofinanciranje projektov v procesu prestrukturiranja SAŠA regije.

- Z narodnogospodarskega vidika je smiselno, da TEŠ obratuje, dokler lahko PV zagotavlja zadostne količine lignita po ceni, ki ni višja od sedaj veljavne cene za gigajoule in dokler izguba TEŠ ne presega prihodkov podnebnega sklada od ogljičnih kuponov.

- Za lokalno skupnost je pomemben tudi sistem daljinskega ogrevanja, ki ga sedaj zagotavlja TEŠ. Zaradi napredne tehnologije je stanje zraka, tal in voda v Šaleški dolini po kakovosti v slovenskem vrhu, poslabšanje na tem področju ni sprejemljivo.

SKUPINA VEPLAS

Med 10 najboljšimi podjetij za proizvodnjo materialov v Evropi

Revija Manufacturing Technology Insights, ki ima 35 tisoč naročnikov tiskane izdaje in 74 tisoč naročnikov digitalne izdaje po vsem svetu, je Skupino Veplas uvrstila med deset najboljših podjetij za proizvodnjo materialov v Evropi za leto 2020.

Revija Manufacturing Technology Insights, ki uživa veliko prepoznavnost v panogi medicine, je Skupino Veplas prepo-

znala kot eno vodilnih podjetij na področju proizvodnje medicinskih naprav in eno tistih podjetij, ki generirajo zagon v tej panogi. Skupini Veplas je bil podeljen tudi zlati certifikat odličnosti kot podjetju, ki je v ospredju z zagotavljanjem rešitev pri proizvodnji medicinskih naprav in je pustilo pomemben pečat v medicinski industriji v preteklih letih.

Center prihodnosti – podporno in razvojno okolje za pravični prehod

Mestna občina Velenje je v strategijo prestrukturiranja premogovne regije SAŠA poleg ostalih projektov prijavila Center prihodnosti, ki je zasnovan kot dežnik, ki bo nudil podporno in razvojno okolje trem stebrom pravičnega prehoda.

GENERATOR ODLIČNIH KADROV IN PRODORNIH INOVACIJ

Center prihodnosti je eden od najbolj obetavnih projektov, ki ima velik potencial in veliko možnosti, da bo izbran za pridobitev nepovratnih sredstev iz sklada za pravični prehod. V sklopu projekta je predvidena revitalizacija objekta Stare elektrarne, ki zaradi dotrajanosti že dlje časa kazi izgled mesta. Ta kulturni spomenik - nekoč generator električne energije - naj bi postal generator odlično usposobljenih kadrov in prodornih inovacij na področju gospodarstva in varovanja okolja. Na lokaciji Stare elektrarne naj bi nastal industrijsko izobraževalni park.

INOVACIJSKI EKOSISTEM KOT PODPORNO IN VKLJUČUJOČE OKOLJE

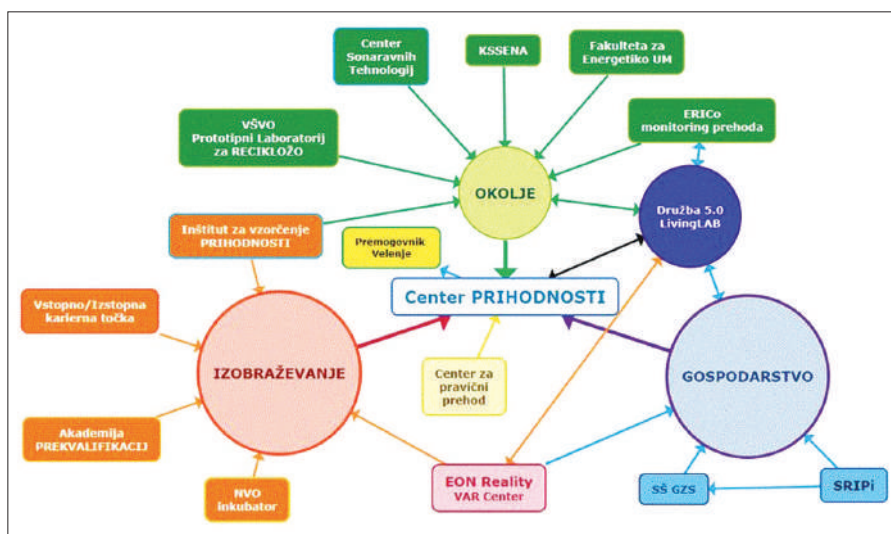
Center prihodnosti je zamišljen kot inovacijski ekosistem, ki bo deloval kot podporno in vključujoče okolje, znotraj katerega se bodo povezovali gospodarski subjekti, univerze, znanstveno-raziskovalne organizacije,

inštituti in druge javne ter zasebne organizacije. Namen Centra prihodnosti je sodelovati pri prestrukturiranju sedanjih in ustvarjanju novih delovnih mest v procesu zapiranja Premogovnika Velenje.

CENTER PRIHODNOSTI Z VLOGO DEŽNIKA

Center prihodnosti naslavlja vsa področja in izzive pravičnega prehoda. Strukturiran je

tako, da ima vlogo dežnika, ki nudi podporno in razvojno okolje vsem trem stebrom pravičnega prehoda, to pa so visoko motivirani in odlično izobraženi človeški viri, raznoliko in odprno poslovno okolje ter kakovostno bivalno in naravno okolje. Na ta način aktivno prispeva k doseganju osrednjega cilja strategije razvoja Slovenije 2030 – kakovostno življenje za vse.

Center prihodnosti ima vlogo dežnika, ki nudi podporno in razvojno okolje vsem trem stebrom pravičnega prehoda.

Objavljen akcijski načrt za izhod iz premoga za SAŠA regijo

Ministrstvo za infrastrukturo (MzI) je objavilo akcijska načrta za izhod iz premoga za Savinjsko-Šaleško (SAŠA) in Zasavsko regijo. Akcijska načrta je pripravilo svetovalno podjetje Deloitte, na njuni podlagi pa bosta v prihodnjih mesecih pripravljena območna načrta za obe regiji.

AKCIJSKI NAČRT KOT PODLAGA ZA ČRPANJE EVROPSKIH SREDSTEV

Akcijska načrta temeljita na osnutku predloga Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda, ki predvideva opuščanje rabe premoga najkasneje leta 2033. Načrta predstavljata podlago za nadaljnjo razpravo in pripravo območ-

nih načrtov, ki ju bo v prihodnjih mesecih pripravljala Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Slednja bosta Evropski komisiji poslana kot prilogi operativnemu načrtu, kar bo podlaga za črpanje sredstev iz Sklada za pravični prehod.

DOPOLNJENA NACIONALNA STRATEGIJA ZA IZSTOP IZ PREMOMA

MzI je sicer 20. maja objavil dopolnjeno Nacionalno strategijo za izstop iz premoga in okoljsko poročilo. Navedena dokumenta sta bila kot osnutka v javni obravnavi med 15. marcem in 15. aprilom, nato pa je MzI pregledal vse prejete pripombe in predloge, pripravil odgovore in jih nekaj tudi upošteval pri dopolnitvi strategije. Le-ta je bila skupaj

z okoljskim poročilom poslana na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP).

MOP Z ODLOČBO POTRDI SPREJEMLJIVOST STRATEGIJE

MOP je 15. junija izdal odločbo, s katero je potrdil sprejemljivost strategije, saj je presodil, da so »vplivi izvedbe plana/programa na okolje, ugotovljeni v postopku celovite presoje vplivov na okolje in presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja za Nacionalno strategijo za opuščanje rabe premoga in prestrukturiranje regij v skladu z načeli pravičnega prehoda, sprejemljivi ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ki so navedeni v strategiji«.

»S pravičnim preходом na zeleno do kvalitetnega življenja«

Razvojna agencija Savinjsko-šaleške regije letos namenja osrednjo pozornost aktivnostim v okviru programskega obdobja 2021-2027, ki predstavlja za tukajšnje okolje izziv, s kakršnim se doslej to še ni soočalo. Poleg priprave Območnega razvojnega programa (ORP) SAŠA regije predstavlja velik izziv tudi prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda, pri čemer je Evropska komisija v Sloveniji identificirala dve regiji: Zasavje in SAŠA.

TEMELJNI PROGRAMSKI DOKUMENT NA SUBREGIONALNI RAVNI

ORP SAŠA za obdobje 2021-2027 je temeljni programski dokument na subregionalni ravni, ki je bil pripravljen za namenom, da uskladi cilje na področjih gospodarskega, socialnega, izobraževalnega, javnozdravstvenega, prostorskega, okoljskega in kulturnega razvoja ter opredeli najpomembnejše razvojne ukrepe in projekte za spodbujanje razvoja v (sub)regiji. Interes lokalnega okolja za pripravo strateškega razvojnega dokumenta, ki bo služil kot podlaga za črpanje sredstev iz različnih virov financiranja, je vsekakor velik – to dokazuje dejstvo, da je bilo v pripravo ORP SAŠA vključenih več kot sto regionalnih deležnikov in identificiranih okrog 350 projektov v višini dve milijardi evrov.

MOŽNOST PRILAGAJANJA GLEDE NA IZKAZANE POTREBE REGIJE

Program predstavlja dinamičen dokument, ki je v strateškem delu usklajen z nacionalnimi

»Kot nosilec prestrukturiranja in uspešnega družbeno gospodarskega razvoja regije se predvideva Center za pravičen prehod SAŠA regije, ki bi bil strokovni, koordinacijski in podporni organ.«

in evropskimi smernicami, v projektne delu pa pušča možnost za prilagajanje glede na izkazane potrebe regije. V ORP SAŠA so vključeni projekti, ki so bili oddani v sklopu priprave Načrta za okrevanje in odpornost, v sklopu priprave Nacionalne strategije za izstop iz premoega in na podlagi povabila za razvojni program. ORP SAŠA je bil 25. marca potrjen najprej na območnem razvojnem svetu SAŠA, nato pa še 31. marca na svetu županov SAŠA. Vizija regije je pravičen prehod v energetska in prehransko samooskrbno regijo z delovnimi mesti visoke dodane vrednosti in kvalitetnim življenjem za

vse generacije s skrbjo za najšibkejše in naravo za zeleni butični turizem.

Direktorica Razvojne agencije SAŠA mag. Biljana Škarja: »Skupaj s ključnimi regijskimi deležniki si prizadevamo tudi za sprejetje zakona o prestrukturiranju.«
(Foto: Aljoša Videtič)

POBUDA ZA POSEBEN STATUS PREGOVNIMA REGIJAMA ZASAVJE IN SAŠA

V zaključni fazi sprejema je Nacionalna strategija za izstop iz premoega in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda. Na strategijo smo skupaj z deležniki podali tehtne pripombe in izrazili naša pričakovanja pri pravičnem prehodu, pri čemer upamo, da bomo upoštevani. V okviru prizadevanj za vzpostavitev identificiranih območij za pravični prehod je bila skupaj z regijo Zasavje in drugimi ključnimi institucijami v regiji na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo naslovljena pobuda, da po vzoru Evropske komisije tudi država identificira in podeli poseben status obema premogovnim regijama.

CELOVITOST KLJUČNEGA POMENA ZA USPEŠNO PRESTRUKTURIRANJE

Ključnega pomena pri procesu prestrukturiranja regije je, kar je opredeljeno tudi v nacionalni strategiji, da se izvaja na vseh strateških področjih:

Človeški viri in socialna infrastruktura: zagotavljanje socialne varnosti in zaposljivosti delavcev, zaposlenih v premogovništvu in sorodnih panogah; usposobljena, visoko motivirana delovna sila; spodbujanje družbene-

ga in kulturnega razvoja v regiji; zadovoljni, motivirani prebivalci.

Energetika: pravična energetska tranzicija doline; trajnostna preobrazba energetike in energetskih lokacij; povezanost in trajnostna mobilnost; prevozna infrastruktura, ki temelji na zeleni energiji.

Okolje: ureditev degradiranih območij; razgradnja in sprememba s premogovništvom in energetiko povezane infrastrukture; omogočanje prostorskega razvoja in kvalitetnega bivalnega okolja.

Gospodarstvo: trajnosten, vzdržen in diverzificiran gospodarski razvoj; prestrukturiranje podjetij, odvisnih od premogovništva; partnerstva ter raziskave in razvoj usmerjene v ustvarjanje/ohranjanje delovnih mest z visoko dodano vrednostjo v energetiki; promocija lesne verige in lesnopredelovalne industrije; programski in infrastrukturni razvoj podpornega okolja (podjetništvo in inoviranje).

Hkrati si v razvojni agenciji, skupaj s ključnimi regijskimi deležniki, prizadevamo tudi za sprejetje zakona o prestrukturiranju, ki bi omogočil pridobitev sredstev po principu Zakona o Pomurju, ki se je izkazal za zelo dobrega in daje zelene rezultate. Med drugim smo predlagali pristojnim v državi, da bi znotraj naše regije oblikovali koordinacijski organ, ki bi kot nosilec sistematično vodil pravični prehod, seveda skupaj z vsemi deležniki. S tem bi pridobili kakovostnega sogovornika, ki bi nas zastopal pri usklajevanju aktivnosti s pristojnimi ministrstvi. Sploh, če si država res želi pravičen prehod in s tem čim manjše posledice za regijo.

CENTER ZA PRAVIČNI PREHOD SAŠA REGIJE

Kot nosilec prestrukturiranja in uspešnega družbeno gospodarskega razvoja regije se predvideva Center za pravični prehod

»V pripravo Območnega razvojnega programa SAŠA je bilo vključenih več kot sto regionalnih deležnikov in identificiranih okrog 350 projektov v višini dve milijardi evrov.«

SAŠA regije, ki bi bil strokovni, koordinacijski in podporni organ, ki bi spremljal globalne trende na področju družbeno-gospodarskega razvoja, pripravljala, ustvarjal, izvajal in spremljal najpomembnejše razvojne projekte, izdeloval analize razvoja in učinkovitosti ter pripravljala in izvajal programe izobraževanja s področja spreminjanja paradigme, projektnega managementa in prestrukturiranja.

Z manj zaposlenimi do rekordnih prihodkov

GOSPODARSTVO SAŠA REGIJE V LETU 2020

Na območju SAŠA regije je v letu 2020 poslovalo skupno 3.595 gospodarskih subjektov (157 več kot v letu 2019), od tega 1.170 gospodarskih družb (39 več kot predlani), 2.416 samostojnih podjetnikov (117 več kot leta 2019) in 9 zadrug (ena več kot predlani). Letna poročila za minulo leto je oddalo 1.427 samostojnih podjetnikov (- 3,7 %), preostalih 989 (+ 21,0 %) jih je bilo obdavčenih na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov, ki niso zavezani k predložitvi letnih poročil. Iz tega razloga njihovi rezultati v tem poročilu niso zajeti. Od devetih registriranih zadrug jih je letno poročilo predložilo osem.

Po podatkih Poslovnega registra Slovenije je bilo v letu 2020 v SAŠA regiji na novo registriranih 438 poslovnih subjektov (+ 9,2 %), izbrisanih pa 369 poslovnih subjektov (+ 24,7 %). V lanskem letu je bilo uvedenih 18 stečajnih postopkov (- 43,7 %) in dva postopka prisilne poravnave (predlani eden).

Gospodarske družbe, samostojni podjetniki in zadrug so skupaj:

- zaposlovali 16.986 delavcev (na podlagi delovnih ur) oziroma 7,5 % manj kakor v letu 2019;
- ustvarili 3.075.862 tisoč evrov prihodkov (+ 10,7 %);
- ustvarili 3.323.442 tisoč evrov odhodkov (+ 19,3 %);
- ustvarili 689.617 tisoč evrov neto dodane vrednosti (+ 2,9 %);
- izkazali 64.627 tisoč evrov čistega dobička (- 22,1 %),
- izkazali 317.720 tisoč evrov čiste izgube (+ 223,5 %);
- izkazali 253.093 tisoč evrov neto čiste izgube, medtem ko je leta predlani znašala 15.219 tisoč evrov.

Glede na **število gospodarskih subjektov** je bilo tudi lani v SAŠA regiji največ samostojnih podjetnikov (67,2 %), gospodarskih družb je bilo 32,5 %, zadrug pa 0,3 %. Glede na **število zaposlenih** v gospodarstvu SAŠA regije so imele največji delež gospodarske družbe (90,9 %), samostojni podjetniki so imeli 8,7-odstotni delež, zadrug pa 0,4 %. Upoštevajoč **obseg prihodkov** so največji delež prav tako zavzele gospodarske družbe (94,4 %), samostojni podjetniki so ustvarili 4,9 % prihodkov, zadrug pa 0,7 %.

ZBIRNI REZULTATI GOSPODARSKIH DRUŽB

- zaposlovali 15.449 delavcev (na podlagi delovnih ur) oziroma 7,7 % manj kakor v letu 2019;
- ustvarile 2.904.911 tisoč evrov prihodkov (+ 11,7 %);
- ustvarile 3.163.746 tisoč evrov odhodkov (+ 20,8 %);

- ustvarile 638.426 tisoč evrov neto dodane vrednosti (+ 3,1 %) oziroma 41.326 evrov neto dodane vrednosti na zaposlenega (+ 11,8 %);

- izkazale 52.108 tisoč evrov čistega dobička (- 26,2 %), pri čemer je s čistim dobičkom sklenilo poslovno leto 70 odstotkov gospodarskih družb;

- izkazale 316.415 tisoč evrov čiste izgube (+ 225,6 %);

- izkazale 264.307 tisoč evrov neto čiste izgube, kar je skoraj desetkrat več kot leto prej.

Prihodki

Prihodki gospodarskih družb v SAŠA regiji so v letu 2020 znašali 2.904.911 tisoč evrov. Čisti prihodki od prodaje so se lani povečali za 14,5 % in so znašali 2.821.063 tisoč evrov.

Obseg prihodkov od prodaje na domačem trgu se je zmanjšal za 2,0 % in je znašal na 1.041.128 tisoč evrov, obseg prihodkov na trgu EU se je povečal za 21,9 % in je znašal 1.236.795 tisoč evrov, obseg prihodkov na trgih izven EU pa je zrasel za 40,5 % in je znašal

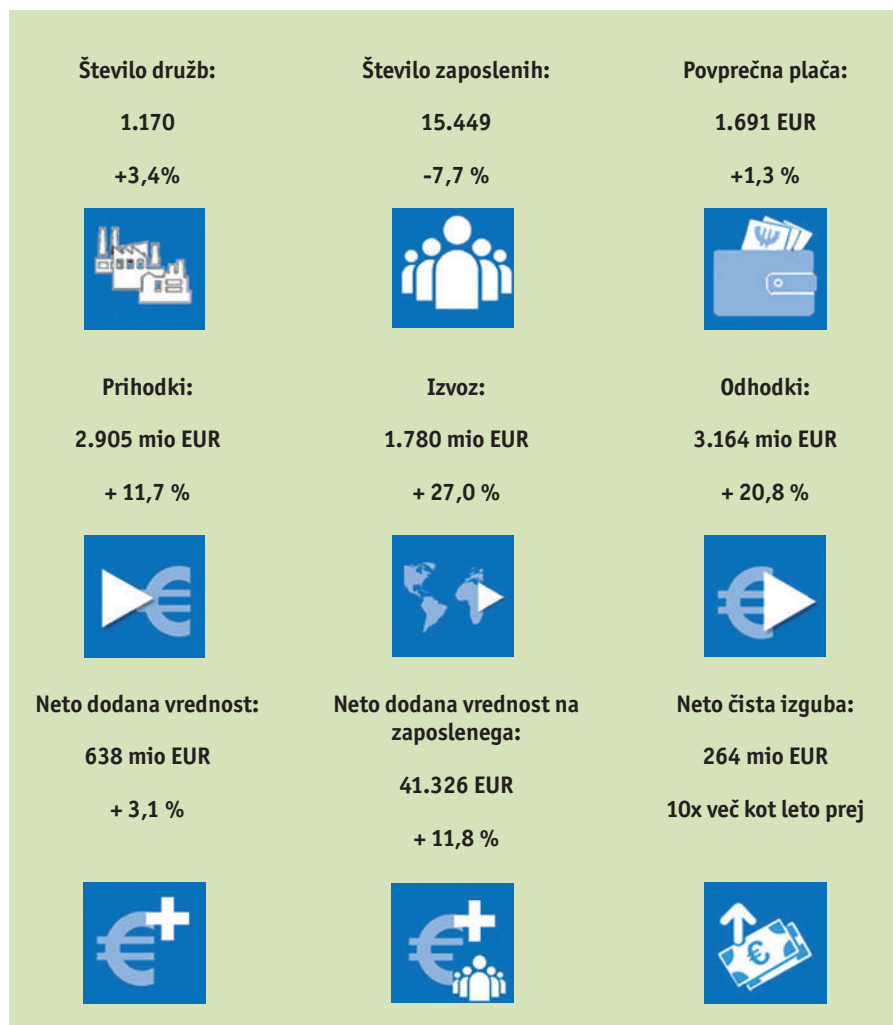
543.140 tisoč evrov.

Primerjava prihodkov gospodarskih družb v obdobju 2007-2020 pokaže, da so bili lani prihodki v opazovanem obdobju najvišji in so pravič presegle 2,9 milijarde evrov.

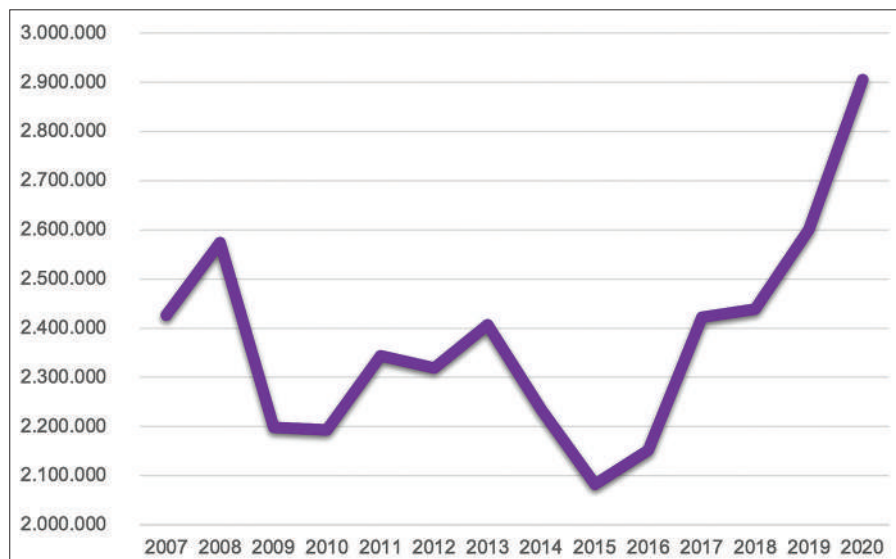
Odhodki

Družbe so v letu 2020 izkazale 3.163.746 tisoč evrov odhodkov, kar je bilo 20,8 % več kakor v letu 2019. Večino celotnih odhodkov (98,5 %) so predstavljali poslovni odhodki, med katerimi so bili po obsegu največji stroški blaga, materiala in storitev (2.166.065 tisoč evrov). Njihov delež je znašal 68,5 % in je bil v primerjavi z letom 2019 nižji za 2,3 odstotne točke.

Na drugem mestu po obsegu so bili stroški dela v višini 455.579 tisoč evrov, ki so se v primerjavi s predlanskim letom zmanjšali za 4,6 % in so predstavljali 14,4-odstotni delež vseh odhodkov. Stroški plač so se zmanjšali za 6,5 % in so znašali 313.472 tisoč evrov, njihov delež v strukturi odhod-

Primerjava rezultatov poslovanja je izdelana na podlagi podatkov, ki so jih gospodarske družbe predložile v letnih poročilih za leti 2020 in 2019.

Prihodki gospodarskih družb SAŠA regije po letih (v 000 EUR)

kov se je zmanjšal za 2,9 odstotne točke in je znašal 9,9 %.

Lanska povprečna mesečna bruto plača v gospodarskih družbah SAŠA regije je znašala 1.691 EUR. Glede na leto prej je bila višja za 1,3 %, a se je po drugi strani zaostanek za povprečno plačo v gospodarskih družbah na nivoju Slovenije z 2,6 povečal na 4,7 %.

Dodana vrednost in izguba na substanci

Dodana vrednost v znesku 639.171 tisoč evrov (+ 2,8 %) je lani ugotovilo 978 (83,6 %) družb v SAŠA regiji, izgubo na substanci v znesku 745 tisoč evrov (- 74,3 %) pa je izkazalo 157 (13,4 %) družb.

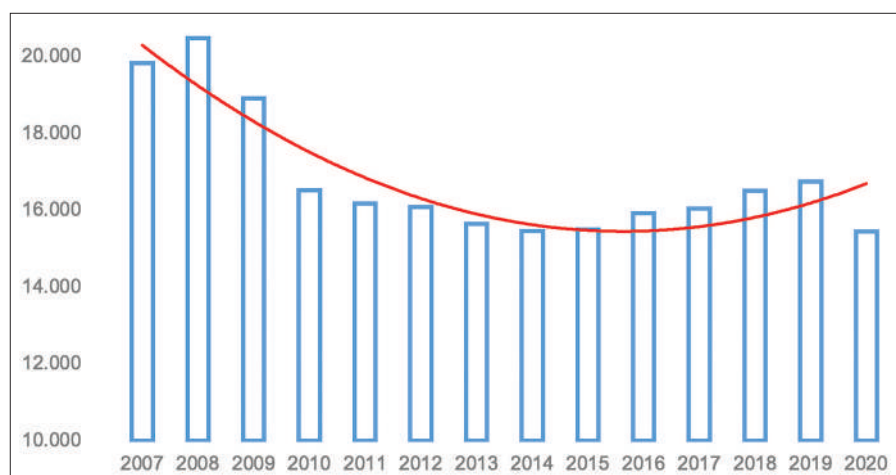
Družbe so lani ustvarile 638.426 tisoč evrov neto dodane vrednosti (+ 3,1 %) oziroma 41.326 evrov na zaposlenega (+ 11,8 %). Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah SAŠA regije je lani dosegala 87,6 % neto dodane vrednosti na zaposlenega v slovenskem merilu. Zaostanek za republiškim povprečjem se je zmanjšal za 9,5 odstotne točke. Glede na dejavnost so največ dodane vrednosti, tako kot leto prej, ustvarile družbe s področja predelovalnih dejavnosti (55,8 % celotnega obsega).

Čisti dobiček in čista izguba

Čisti dobiček gospodarskih družb je lani znašal 52.108 tisoč evrov (- 26,2 %). Čisti dobiček je izkazalo 783 družb oziroma 66,9 % vseh. V 13 družbah, v katerih so v vsaki ustvarili več kot 500 tisoč evrov čistega dobička, so skupaj ustvarili 53,5 % čistega dobička vseh gospodarskih družb v SAŠA regiji. V 306 družbah je bil čisti dobiček nižji od 5.000 evrov.

Leto 2020 je s čisto izgubo v skupni višini 316.415 tisoč evrov končalo 352 družb oziroma 30,1 % vseh. Družbe s čisto izgubo so imele 7.472 zaposlenih, kar je 48,4 % vseh zaposlenih v gospodarskih družbah SAŠA regije. Čisto izgubo v višini preko 500 tisoč evrov je lani ustvarilo 12 družb. Skupaj so imele 309.906 tisoč evrov čiste izgube, kar je 97,9 % celotne čiste izgube. Največji delež čiste izgube so ustvarile družbe v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, in sicer 88,8 %.

Ker je čista izguba družb SAŠA regije v letu 2020 presegala čisti dobiček, so družbe poslovno leto sklenile z neto čisto izgubo v znesku 264.307 tisoč evrov, kar je bilo bistveno več kot v letu 2019, ko je neto čista izguba znašala 26.538 tisoč evrov.

Število zaposlenih v gospodarskih družbah SAŠA regije po letih

REZULTATI POSLOVANJA GOSPODARSKIH DRUŽB GLEDE NA VELIKOST

Večina gospodarskih družb v SAŠA regiji (979 oziroma 83,7 %) sodi v kategorijo **mikro podjetij**. Njihov delež se je lani zmanjšal za 0,3 odstotne točke. V letu 2020 so te družbe zaposlovale 1.934 delavcev (- 1,1 %), kar je pomenilo 12,5 % vseh zaposlenih v gospodarskih družbah oziroma 0,8 odstotne točke več kot leto prej. Mikro družbe so zabeležile 156.588 tisoč evrov prihodkov (- 13,9 %), kar je pomenilo 5,4-odstotni delež (- 1,6 odstotne točke). Mikro družbe so ustvarile 58.836 tisoč evrov (+ 6,2 %) oziroma 9,2 % neto dodane vrednosti gospodarskih družb, poslovno leto pa so zaključile z neto čistim dobičkom v višini 2.706 tisoč evrov, kar je bilo skoraj šestkrat manj kot leto prej.

V letu 2020 je v regiji delovalo 160 (13,7 %) **majhnih družb**; njihov delež se je povečal za 0,3 odstotne točke. Zaposlovale so 3.438 delavcev (+ 6,3 %) oziroma 22,3 % vseh zaposlenih v gospodarskih družbah (+ 3,0 odstotne točke). Zabeležile so 353.446 tisoč evrov prihodkov (- 2,5 %), kar je pomenilo 12,2-odstotni delež (- 1,7 odstotne točke). Majhne družbe so lani ustvarile 119.387 tisoč evrov neto dodane vrednosti (+ 7,4 %), kar je bilo 18,7 % neto dodane vrednosti vseh družb SAŠA regije. Majhne družbe so poslovno leto sklenile z neto čistim dobičkom v višini 11.681 tisoč evrov (+ 10,2 %).

Število **srednje velikih družb** v regiji se je lani povečalo za eno na 23. Srednje družbe so zaposlovale 3.041 delavcev (- 24,1 %), kar je pomenilo 19,7-odstotni delež. V primerjavi z letom 2019 se je le-ta zmanjšal za 4,2 odstotne točke. Srednje družbe so ustvarile 304.935 tisoč evrov prihodkov (- 8,1 %) oziroma 10,5 % vseh prihodkov gospodarskih družb (- 2,3 odstotne točke). Neto dodana vrednost, ki so jo ustvarile srednje družbe, je znašala 126.374 tisoč evrov (- 10,5 %) in je predstavljala 19,8 % (- 3,0 odstotne točke) skupne neto dodane vrednosti. Poslovno leto 2020 so srednje družbe zaključile z neto čistim dobičkom, ki je znašal 8.879 tisoč evrov in je za 27,0 % presegel predlanskega.

8 velikih gospodarskih družb (leto prej jih je bilo 7) je lani zaposlovalo 7.037 delavcev (- 6,8 %) oziroma 45,5 % vseh zaposlenih v gospodarskih družbah (+ 0,4 odstotne točke). Velike družbe so zabeležile 2.089.942 tisoč evrov prihodkov (+ 21,2 %), kar je bilo 71,9 % (+ 5,6 odstotne točke) vseh prihodkov gospodarskih družb. Ustvarile so 333.828 tisoč evrov (+ 7,3 %) oziroma 52,3 % neto dodane vrednosti (+ 2,0 odstotne točke), končni rezultat njihovega poslovanja pa je bila neto čista izguba v višini 287.572 tisoč evrov, ki je bila skoraj petkrat višja kot leto prej.

REZULTATI POSLOVANJA GOSPODARSKIH DRUŽB PO DEJAVNOSTI

Največ gospodarskih družb – 219 – je lani poslovalo na področju trgovine in vzdrževanja motornih vozil. Delež omenjenih družb je znašal 18,7 %. Na drugem mestu so bile družbe s področja strokovnih, znanstvenih in teh-

ničnih dejavnosti, teh je bilo 203 oziroma 17,4 %, družb s področja predelovalnih dejavnosti je bilo 195 (16,7 %), družb s področja gradbeništva pa 194 (16,6 %). Navedene štiri dejavnosti so po številu gospodarskih družb predstavljale 69,4-odstotni delež.

Daleč **največ zaposlenih** – 8.808 (57,0 %) – so tudi v letu 2020 imele predelovalne dejavnosti, pri čemer pa se je njihovo število bistveno zmanjšalo (- 11,7 %). Njihov delež se je zmanjšal za 2,6 odstotne točke. V gradbeništvu se je število zaposlenih povečalo na 1.986 (+ 2,4 %), kar je pomenilo 12,9-odstotni delež vseh zaposlenih v gospodarskih družbah (+ 1,3 odstotne točke). Število zaposlenih v rudarstvu je padlo na 1.101 (- 6,4 %), njihov delež pa je znašal 7,1 % in se v primerjavi z letom 2019 skoraj ni spremenil. Delež omenjenih treh dejavnosti je po številu zaposlenih znašal 77,0 %.

Tudi po **kriteriju prihodkov** so v SAŠA regiji še naprej daleč v ospredju predelovalne dejavnosti: lani so ustvarile 1.984.583 tisoč evrov prihodkov (+ 20,2 %), njihov delež pa se je dvignil za 5,2 odstotne točke na 68,3 %. Na drugem mestu po prihodkih je bila dejavnost oskrbe z električno energijo z 8,4-odstotnim deležem (-0,4 odstotne točke), na tretjem pa trgovina in vzdrževanje motornih vozil s 5,7-odstotnim deležem (- 1,1 odstotne točke glede na leto 2019).

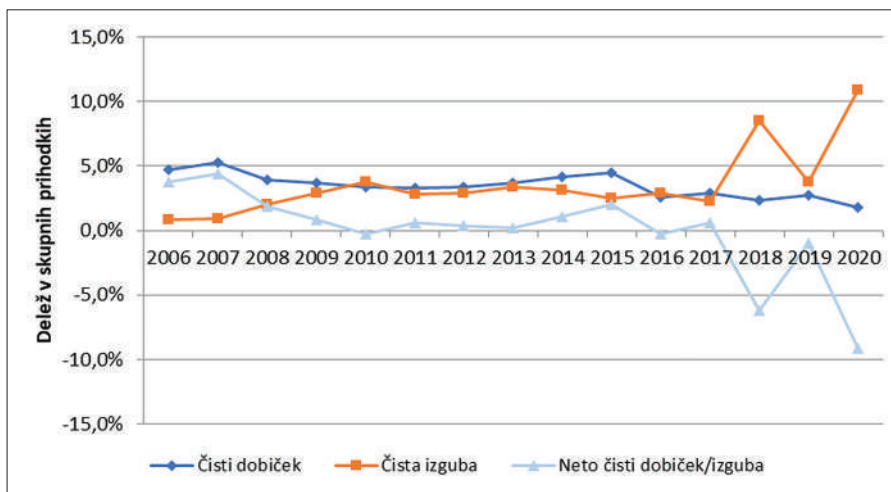
Največ **neto dodane vrednosti** so v letu 2020 ustvarile gospodarske družbe s področja predelovalnih dejavnosti, in sicer 356.222 tisoč evrov (+ 10,3 %). Delež neto dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti je znašal 55,8 % je bil za 3,6 odstotne točke večji kot leto prej. Po kriteriju neto dodane vrednosti se je s četrtega na drugo mesto povzpelo gradbeništvo (9,9-odstotni delež), z drugega na tretje mesto je padlo rudarstvo (9,2 %), na četrtem mestu pa je oskrba z električno energijo, ki je bila predlani po tem kriteriju tretja (5,9 %).

Največ **neto čistega dobička** so zabeležile predelovalne dejavnosti, in sicer 11.159 tisoč evrov (- 23,0 % glede na leto 2019), neto čisto izgubo pa so zabeležili v dejavnosti oskrbe z električno energijo (280.573 tisoč evrov), v rudarstvu (9.641 tisoč evrov), gostinstvu (2.048 tisoč evrov) in kulturnih, razvedrilnih ter rekreacijskih dejavnostih (430 tisoč evrov).

REZULTATI POSLOVANJA GOSPODARSKIH DRUŽB PO OBČINAH

Največ gospodarskih družb – 723 oziroma 61,8 % – je bilo v letu 2020 registriranih na območju Mestne občine Velenje, njihov delež pa se je v primerjavi z letom 2019 povečal za 0,2 odstotne točke. Po številu registriranih družb je na drugem mestu Občina Šoštanj s 125 družbami oziroma 10,7-odstotnim deležem, na tretje mesto pa se po tem kriteriju uvršča Občina Mozirje s 87 družbami, njihov delež v SAŠA regiji znaša 7,4 %.

Tudi po **številu zaposlenih** v gospodarskih družbah je v SAŠA regiji v ospredju Mestna občina Velenje. Velenjske družbe so lani zaposlovale 10.895 delavcev, kar je bilo 10,1 % manj kot leto prej, njihov delež pa je znašal

Delež čistega dobička, čiste izgube in neto čistega dobička ali neto čiste izgube v skupnih prihodkih po letih

70,5 %. Gospodarske družbe v občini Nazarje so lani imele 1.676 zaposlenih (+ 2,3 %), njihov delež je znašal 10,8 %. Gospodarske družbe na območju Občine Šoštanj so lani imele 1.139 (- 5,1 %) zaposlenih, kar je pomenilo 7,4-odstotni delež.

Prihodki gospodarskih družb na območju Mestne občine Velenje so lani znašali 1.879.248 tisoč evrov in so bili za 17,4 % višji kot leto pred tem, njihov delež pa se je povečal za 3,1 odstotne točke na 64,7 %. Gospodarske družbe na območju Občine Nazarje so v letu 2020 ustvarile 435.857 tisoč evrov prihodkov (+ 10,3 %), kar je pomenilo 15,0-odstotni delež (- 0,2 odstotne točke). Šoštanjске gospodarske družbe so ustvarile 331.642 tisoč evrov prihodkov, kar je bilo 5,1 % več kot predlani, a se je njihov delež zmanjšal za 0,7 odstotne točke na 11,4 %.

Gospodarske družbe z območja Mestne občine Velenje so v minulem letu ustvarile 407.790 tisoč evrov **neto dodane vrednosti**, 11,0 % več kot leto prej. Njihov delež je znašal 63,9 % je bil za 4,6 odstotne točke večji kot leta 2019. Gospodarske družbe iz občine Nazarje so lani ustvarile 78.039 tisoč evrov neto dodane vrednosti, kar je bilo 2,8 % manj kot leto pred

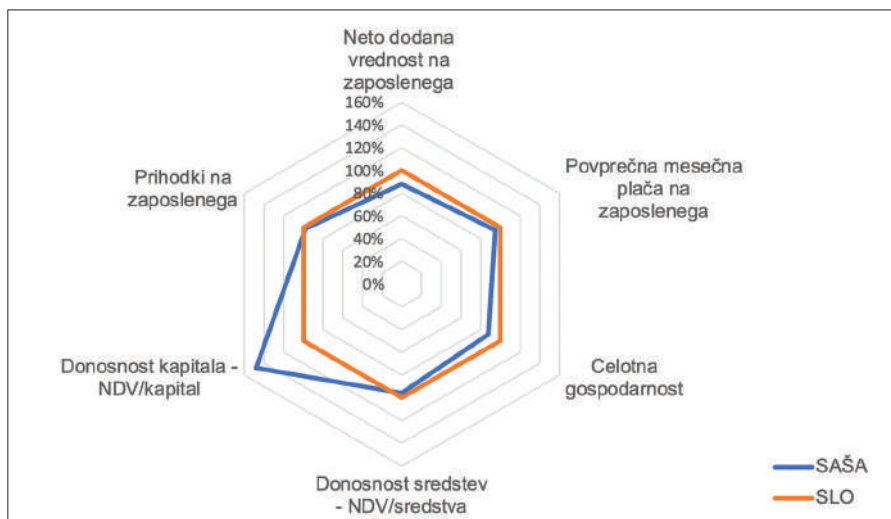
tem; na ta način je njihov delež s 13,0 padel na 12,2 %. Gospodarske družbe iz občine Šoštanj so ustvarile 66.378 tisoč evrov neto dodane vrednosti (- 22,4 %), njihov delež pa je padel za 3,4 odstotne točke na 10,4 %.

V letu 2020 so v SAŠA regiji največ **neto čistega dobička** ustvarile gospodarske družbe na območju Občine Ljubno, in sicer 12.632 tisoč evrov (- 54,2 %), kar je bilo 50,4 % (- 10,1 odstotne točke) vsega neto čistega dobička gospodarskih družb v SAŠA regiji. Gospodarske družbe z območja Občine Nazarje so v letu 2020 poslovale z neto čistim dobičkom v višini 8.794 tisoč evrov (- 40,5 %), ki je predstavljal 35,1 % (+ 2,7 odstotne točke) celotnega neto čistega dobička gospodarskih družb.

Lanskoletno **neto čisto izgubo** gospodarskih družb v SAŠA regiji v skupnem znesku 289.351 tisoč evrov (štirikrat več kot v letu 2019) so ustvarile gospodarske družbe z območja Mestne občine Šoštanj (96,3 %) Občine Velenje (3,5 %) in Občine Mozirje (0,2 %).

DELEŽ GOSPODARSKIH DRUŽB SAŠA REGIJE V DRŽAVNEM MERILU

Delež števila gospodarskih družb SAŠA regije v strukturi slovenskega gospodarstva

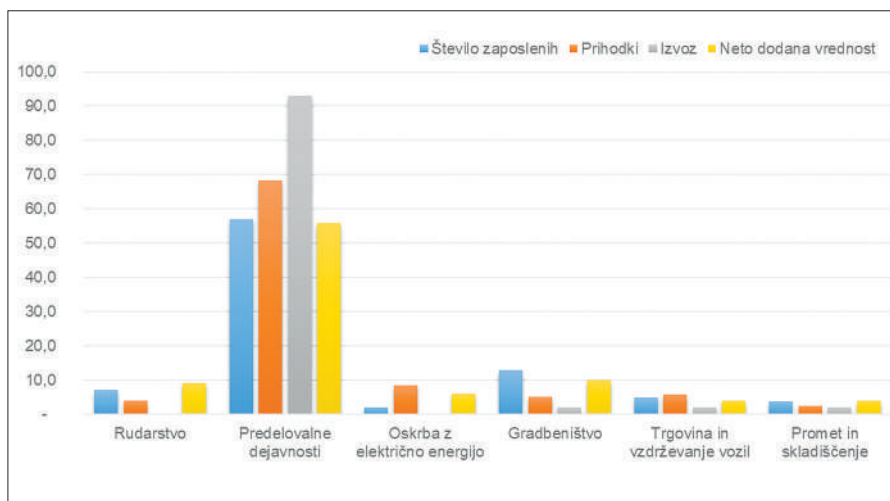

Razvojna mreža gospodarskih družb SAŠA regije v primerjavi s Slovenijo

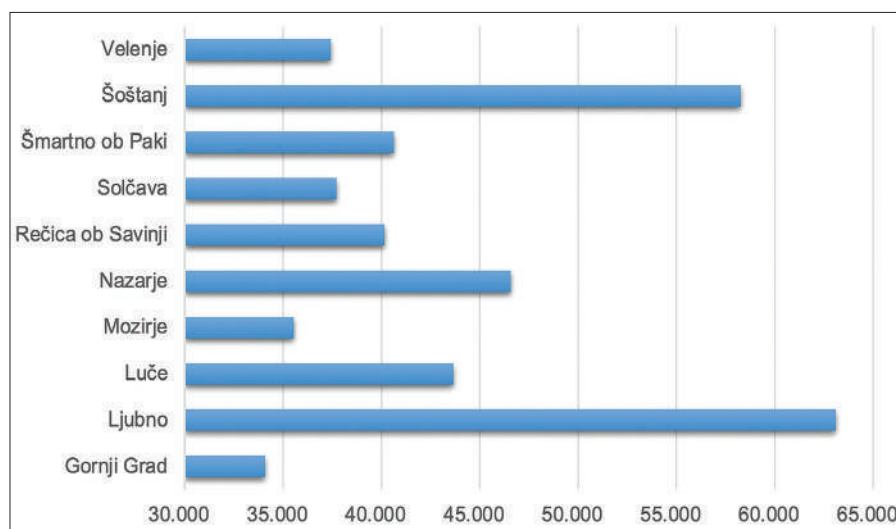
se lani, v primerjavi z letom 2019, ni spremenil in je znašal 1,7 %, **delež števila zaposlenih** pa je padel za dve desetinki odstotne točke na 3,0 %. **Delež prihodkov** se je povečal za pet desetink odstotne točke na 3,0 %, še bolj pa se je povečal **delež prihodkov na tujih trgih**, in sicer za 1,2 odstotne točke na 4,4 %. **Delež neto dodane vrednosti** se je zmanjšal za štiri desetinke odstotne točke in je znašal 2,1 %.

Glede na **kazalnike produktivnosti** so gospodarske družbe SAŠA regije tudi lani zaostajale za povprečjem Slovenije. Vsak zaposleni v regiji je sicer v povprečju ustvaril za dobro petino več prihodkov kot leto prej, nominalno 188.032 evrov, vendar je bilo to še vedno 1,7 % manj od slovenskega povprečja.

Kazalniki merijo učinke poslovnega procesa glede na vloženo delo in kot prvo poslov-

Deleži gospodarskih družb v SAŠA regiji v letu 2020 glede na dejavnost (v %)

Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah po občinah

nega procesa upoštevajo število zaposlenih. Regijske družbe so ustvarile negativni čisti izid na zaposlenega, njihovi zaposleni pa so bili za 4,7 % slabše plačani od povprečja na ravni države.

Celotna gospodarnost družb se je v primerjavi z letom 2019 poslabšala. Družbe so na 100 evrov odhodkov ustvarile 92 evrov skupnih prihodkov, v predhodnem letu pa 99 evrov skupnih prihodkov. Vrednost **kazalnika gospodarnosti poslovanja**, izraženega z razmerjem med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki, se v zadnjih letih spreminja, v letu 2020 je znašala 0,93, kar pomeni, da so imele družbe na 100 evrov poslovnih odhodkov 93 evrov poslovnih prihodkov.

Družbe so v zadnjem letu kumulativno poslabšale **kazalnik čiste dobičkovnosti** skupnih prihodkov, ki meri doseženi neto čisti dobiček na skupne prihodke. V letu 2020 so na 100 evrov skupnih prihodkov ustvarile 9 evrov neto čiste izgube.

Ugodnejši so bili kazalniki donosnosti. V letu 2020 so gospodarske družbe v SAŠA regiji izboljšale tako **kazalnik donosnosti kapitala** kakor tudi **kazalnik donosnosti sred-**

stev. Družbe so v letu 2020 na 100 evrov kapitala ustvarile 68 evrov neto dodane vrednosti (v Sloveniji 46 evrov), na 100 evrov sredstev pa 22 evrov neto dodane vrednosti (v Sloveniji 23 evrov).

SREDSTVA IN OBVEZNOSTI DO VIROV

Družbe so na dan 31. 12. 2020 izkazale 2.776.805 tisoč evrov sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev, 9,3 % manj kot na dan 31. 12. 2019, od tega je bilo 62,1 % dolgoročnih sredstev, 34,8 % kratkoročnih sredstev in 3,2 % kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev. Povečal se je delež kratkoročnih in zmanjšal delež dolgoročnih sredstev. V skupni bilanci stanja družb v Sloveniji je družbam iz SAŠA regije pripadalo 2,6 % sredstev oziroma obveznosti do virov (0,3 odstotne točke manj kot leto prej).

Sredstva

Dolgoročna sredstva so znašala 1.723.344 tisoč evrov, 17,7 % manj kot na dan 31. 12. 2019. Med dolgoročnimi sredstvi je bilo največ opredmetenih osnovnih sredstev (48,7 %) in dolgoročnih finančnih naložb (6,7 %). **Opredmetena osnovna sredstva** kot najpo-

membnejša skupina dolgoročnih sredstev so znašala 1.351.657 tisoč evrov, 15,6 % manj kot ob koncu leta 2019. Njihov delež v strukturi vseh sredstev se je zmanjšal z 52,6 % na 48,7 %.

Druga pomembnejša skupina sredstev so **kratkoročna sredstva**, ki so ob koncu leta 2020 znašala 965.973 tisoč evrov, 5,4 % več kot konec leta 2019. Med kratkoročnimi sredstvi je bilo največ kratkoročnih poslovnih terjatev (18,7 %), zalog (9,0 %) in denarnih sredstev (3,8 %).

Obveznosti do virov

Med obveznostmi do virov sredstev je bilo na dan 31. 12. 2020 34,7 % kratkoročnih obveznosti, 32,3 % kapitala, 24,5 % dolgoročnih obveznosti in 8,5 % rezervacij ter pasivnih časovnih razmejitev.

Ob koncu leta 2020 so imele družbe 897.240 tisoč evrov **kapitala**, 9,6 % manj kot ob koncu leta 2019. Njegov delež v strukturi virov sredstev je ostal skoraj nespremenjen.

Dolgoročne obveznosti družb so na dan 31. 12. 2020 znašale 679.730 tisoč evrov, 21,5 % manj kot konec leta 2019. Med dolgoročnimi obveznostmi je bilo 96,7 % finančnih in 2,4 % poslovnih obveznosti, preostali del pa so pomenile odložene obveznosti za davek.

Ob koncu leta 2020 so **kratkoročne obveznosti** družb znašale 962.810 tisoč evrov, 5,2 % manj kot ob koncu leta 2019. Med kratkoročnimi obveznostmi je bilo 74,9 % poslovnih in 25,1 % finančnih obveznosti.

Viri:

- Ajpes, Izpostava Velenje: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v SAŠA regiji v letu 2019. Velenje, julij 2020.

Ajpes, Izpostava Velenje: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v SAŠA regiji v letu 2020. Velenje, junij 2021.

- Ajpes: Informacija o poslovanju gospodarskih družb v Republiki Sloveniji v letu 2020. Ljubljana, junij 2021.

Manjši obseg poslovanja kot posledica razmer

V letu 2020 je bilo v SAŠA regiji v poslovni register na novo vpisanih 383 samostojnih podjetnikov (12,6 % več kot leto prej), izbranih pa 324 (37,9 % več kot leta 2019). Uveden je bil en stečajni postopek in izvršen izbris zaradi stečaja. Letna poročila za leto 2020 je predložilo 1.427 podjetnikov (- 3,7 %), od tega 1.399 mikro (- 3,6 %) in 28 (- 9,7 %) majhnih podjetnikov, medtem ko srednje velikih in velikih podjetnikov v regiji ni bilo. Število podjetnikov, obdavčenih na podlagi ugotovljene dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov, ki niso zavezani k predložitvi letnega poročila, se je lani povzpelo za 21,0 % na 989.

ZBIRNI REZULTATI POSLOVANJA SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV

Samostojni podjetniki so lani:

- zaposlovali 1.472 delavcev oziroma 4,9 % manj kot v letu 2019;
- ustvarili 150.838 tisoč evrov prihodkov oziroma 5,1 % manj kakor v letu 2019;
- izkazali 139.984 tisoč evrov odhodkov oziroma 5,2 % manj kakor leto prej;
- ustvarili 48.793 tisoč evrov neto dodane vrednosti oziroma 1,2 % manj kakor v letu 2019;
- izkazali 12.159 tisoč evrov podjetnikovega dohodka oziroma 0,6 % manj kot v letu 2019;
- izkazali negativni poslovni izid v znesku 1.305 tisoč evrov oziroma 28,1 % več kot predlani;
- skupaj ugotovili neto podjetnikov dohodek v znesku 10.854 tisoč evrov oziroma 3,2 % manj kot v letu 2019.

Prihodki

Samostojni podjetniki so v letu 2020 ustvarili 150.838 tisoč evrov prihodkov, pri čemer se njihova struktura v primerjavi s preteklim letom ni bistveno spremenila. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu so lani znašali 117.118 tisoč evrov (- 10,9 %) in so predstavljali 78,3 % vseh poslovnih prihodkov, čisti prihodki od prodaje na tujih trgih pa so znašali 24.919 tisoč evrov in se glede na preteklo leto praktično niso spremenili.

Odhodki

Samostojni podjetniki so v letu 2020 ugo-

tovili 139.984 tisoč evrov odhodkov. Večino celotnih odhodkov (99,4 %) so predstavljali poslovni odhodki, katerih pretežni del (64,4 %) so predstavljali stroški blaga, materiala in storitev, ki so bili v primerjavi z letom 2019 nižji za 2,5 %.

Stroški dela so pri samostojnih podjetnikih pomenili 20,5 % vseh odhodkov, kar je bilo 2,5 odstotne točke več kot predlani. Znašali so 28.753 tisoč evrov (1,3 % več kakor v letu 2019).

Stroški plač so v lanskem letu znašali 19.901 tisoč evrov in so bili za 0,2 % višji kot predlani. V letu 2020 je bila povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega pri samostojnih podjetnikih v SAŠA regiji 1.126 evrov in je bila za 5,3 % višja kakor v letu 2019. Kljub povišanju za 57 evrov je še vedno za 1,7 % zaostajala za povprečno mesečno plačo na republiškem nivoju, občutno nižja (- 33,4 %) pa je bila tudi v primerjavi s povprečno mesečno plačo zaposlenih v gospodarskih družbah SAŠA regije.

Poslovna uspešnost, merjena s kazalnikom celotne gospodarnosti (razmerje med skupnimi prihodki in skupnimi odhodki), je v primerjavi z letom 2019 ostala na istem nivoju, znašala je 1,08. Podjetniki so na 100 evrov odhodkov ustvarili 108 evrov prihodkov, kar je na ravni slovenskega povprečja.

Dodana vrednost in izguba na substanci

Dodana vrednost v višini 49.145 tisoč evrov (- 1,3 %) je lani ugotovilo 1.295 samostojnih podjetnikov v SAŠA regiji, izgubo na substanci v skupnem znesku 353 tisoč evrov (- 14,5 %) pa 128 podjetnikov.

Samostojni podjetniki so v letu 2020 ustvarili 48.793 tisoč evrov (- 1,2 %) neto dodane vrednosti. Ustvarili so jo v vseh dejavnostih in v vseh občinah SAŠA regije, največ pa v predelovalnih dejavnostih (25,1 %), gradbeništvu (23,7 %) in prometu ter skladiščenju (15,0 %). Neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 16.829 evrov (+ 3,2 %), pri čemer velja opozoriti, da so v ta izračun vključeni tudi nosilci dejavnosti. Omenjeni znesek je za 9,2 % višji od republiškega povprečja, kar govori o tem, da so podjetniki v SAŠA regiji bolj produktivni kot podjetniki v državnem merilu.

Podjetnikov dohodek in negativni poslovni izid

Podjetnikov dohodek (dobiček) v znesku 12.159 tisoč evrov je v letu 2020 ugotovilo 84,2 % samostojnih podjetnikov v SAŠA regiji, kar je 3,1 odstotne točke manj kot leto prej. Poslovno uspešni samostojni podjetniki so zaposlovali 88,4 % vseh zaposlencev pri s. p. v letu 2020. **Negativni poslovni izid** (izgubo) v znesku 1.305 tisoč evrov je v letu 2020 ugotovilo 12,5 % samostojnih podjetnikov v regiji. S pozitivnim rezultatom (neto podjetnikovem dohodkom) so preteklo poslovno leto sklenili samostojni podjetniki v vseh dejavnostih, razen v rudarstvu, in vseh občinah SAŠA regije.

REZULTATI POSLOVANJA SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV GLEDE NA DEJAVNOST

Največ samostojnih podjetnikov v SAŠA regiji – 294 (7,3 % več kot leta 2019) oziroma 20,6 % vseh se je ukvarjalo z gradbeništvom.

Največ zaposlenih, in sicer 375 (- 6,0 %) oziroma 25,5 % vseh, so imeli samostojni podjetniki, ki opravljajo predelovalne dejavnosti. Le enega zaposlenega manj in posledično skoraj identičen delež so imeli samostojni podjetniki, ki se ukvarjajo z gradbeništvom.

Največ prihodkov – 39.223 tisoč evrov (- 3,1 %) oziroma 26,0 % so tudi lani, tako kot v letu 2019, ustvarili samostojni podjetniki s predelovalnimi dejavnostmi.

Tudi **najvišji znesek neto dodane vrednosti** – 12.238 tisoč evrov (- 2,6 %) oziroma 25,1 % – so zabeležili samostojni podjetniki s predelovalnimi dejavnostmi.

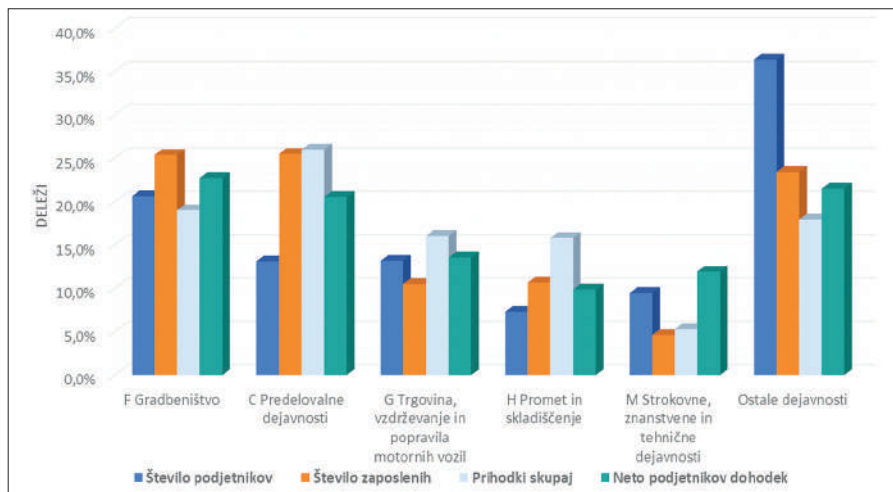
Največ neto podjetnikovega dohodka so ugotovili samostojni podjetniki z gradbeno dejavnostjo, in sicer 2.466 tisoč evrov (+ 10,1 %) oziroma 22,7 % celotnega neto podjetnikovega dohodka v SAŠA regiji.

REZULTATI POSLOVANJA SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV PO OBČINAH

Največ samostojnih podjetnikov, ki so oddali letna poročila za leto 2020, je bilo registriranih na območju Mestne občine Velenje, in sicer 593 (- 3,4 %), njihov delež v regiji pa je zna-

SKUPINE (zneski v tisoč EUR)	PODJETNIKI		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		NETO PODJETNIKOV DOHODEK		VREDNOST SREDSTEV NA DAN 31.12.2020	
	število	delež	število	Delež	znesek	delež	znesek	delež	znesek	delež
1. od 0 do 1 zaposleni	1.178	82,6 %	214	14,6 %	50.233	35,4 %	6.831	62,9 %	41.278	40,0 %
2. od 2 do 9 zaposlenih	221	15,5 %	820	55,7 %	58.498	41,2 %	3.056	28,2 %	40.074	38,8 %
3. od 10 do 49 zaposlenih	28	2,0 %	438	29,8 %	33.306	23,4 %	967	8,9 %	21.954	21,3 %
SKUPAJ	1.427	100,0%	1.472	100,0%	142.037	100,0%	10.854	100,0%	103.306	100,0%

Samostojni podjetniki SAŠA regije v letu 2020 glede na velikost

Ekonomska struktura samostojnih podjetnikov SAŠA regije po dejavnostih

šal 41,6 % in se je povečal za 0,2 odstotne točke.

Največje število zaposlenih – 555 (- 8,7 %) oziroma 37,7 % (- 1,6 odstotne točke) - so imeli v lanskem letu podjetniki iz Velenja.

Samostojni podjetniki z območja Mestne občine Velenje so ustvarili tudi **največ prihodkov v regiji** – 46.054 tisoč evrov (- 9,5 %), njihov delež je znašal 30,5 % in je bil za odstotno točko in pol nižji kot predlani.

Tudi **najvišji znesek neto dodane vrednosti** v letu 2020 so ustvarili samostojni podjetniki iz Velenja, znašal je 17.395 tisoč evrov (- 3,3 %), v SAŠA regiji pa je predstavljal 35,6-odstotni delež (- 0,8 odstotne točke).

Z **najvišjim neto podjetnikovim dohodkom** so poslovno leto sklenili podjetniki na območju Mestne občine Velenje, znašal je 4.025 tisoč evrov (- 6,3 %) in je predstavljal

37,1 % celotnega neto podjetnikovega dohodka v regiji, kar je bilo 1,2 odstotne točke manj kot leto prej.

DELEŽ SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV SAŠA REGIJE V DRŽAVNEM MERILU

Delež samostojnih podjetnikov SAŠA regije v slovenskem merilu je lani po številu subjektov znašal 2,8 % in se v primerjavi z letom 2019 ni spremenil. Glede na število zaposlenih so podjetniki SAŠA regije tudi lani predstavljali 3,5-odstotni delež, glede na prihodke 3,2 %, glede na podjetnikov dohodek 3,0 %, glede na negativni poslovni izid 2,0 %, glede na ustvarjeno neto dodano vrednost pa 3,4-odstotni delež.

Viri:

- Ajpes, Izpostava Velenje: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v SAŠA regiji v letu 2019. Velenje, julij 2020.

- Ajpes, Izpostava Velenje: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v SAŠA regiji v letu 2020. Velenje, junij 2021.

- Ajpes: Informacija o poslovanju samostojnih podjetnikov posameznikov v Republiki Sloveniji v letu 2020. Ljubljana, junij 2021.

POSLOVANJE ZADRUG V SAŠA REGIJI V LETU 2020

Visoko nad republiškim povprečjem

V SAŠA regiji je bilo lani registriranih 9 zadrug, letno poročilo pa jih je oddalo 8 (ena več kot predlani). Med temi osmimi je bilo 7 mikro zadrug in ena srednje velika zadruga. Njihov delež v slovenskem združenem prostoru je glede na število predstavljal 1,9 % (dve desetinski odstotne točke več kot predlani), glede na število zaposlenih 2,3 % (desetinko odstotne točke manj kot leta 2019), glede na celotne prihodke pa 2,7 % (tri desetinke odstotne točke več kot leto prej).

Zadruge v SAŠA regiji so v letu 2020:

- zaposlovale 65 delavcev (4,4 % manj kot leta 2019);
- ustvarile 20.113 tisoč evrov prihodkov (10,5 % več kot leta 2019);
- ustvarile 19.712 tisoč evrov odhodkov (+ 9,1 %);
- ustvarile 2.398 tisoč evrov neto dodane vrednosti (+ 20,4 %) oziroma 36.677 evrov neto dodane vrednosti na zaposlenega, kar je bilo 29,4 % več kot leto prej;
- izkazale 360 tisoč evrov čistega dobička oziroma 3,2-krat več kot leta 2019;
- izkazale manj kot tisoč evrov čiste izgube (leto prej 6 tisoč evrov);
- izkazale 360 tisoč evrov neto čistega dobička oziroma 3,4-krat več kot predlani.

ZBIRNI REZULTATI POSLOVANJA ZADRUG

Zadruge v SAŠA regiji so lani za desetino povečale **prihodke**, za razliko od leta 2019 pa

so del **čistih prihodkov od prodaje** (1,0 %) ustvarile na tujem trgu. Čisti prihodki od prodaje so znašali 19.485 tisoč evrov in so bili za 10,4 % višji kot leto pred tem.

Neto dodana vrednost je zrasla za dobro petino, zaradi zmanjšanja števila zaposlenih pa se je **neto dodana vrednost na zaposlenega** povečala še nekoliko več. Na ta način se je zaostanek za neto dodano vrednostjo na zaposlenega v gospodarskih družbah SAŠA razpolovil in je znašal 11,2 %. V primerjavi z republiškim povprečjem je bila neto dodana vrednost na zaposlenega v zadrugah SAŠA regije v letu 2020 višja za 13,9 %, medtem ko je bila še lani nižja za 6,5 %.

Čisti dobiček v višini 360 tisoč evrov je ugotovilo 6 zadrug (predlani 4), v primerjavi z letom 2019 je bil trikrat večji. Ena zadruga (predlani 3) je poslovno leto 2020 zaključila s čisto izgubo, ki je znašala manj kot tisoč evrov.

Daleč **najpomembnejša zadruga panoga** v SAŠA regiji po številu zaposlenih in po prihodkih je trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil. V tej panogi so poslovale 4 zadruge, ki so imele 98,6 % vseh zaposlenih in so ustvarile 99,0 % vseh prihodkov, njihov končni rezultat poslovanja v letu 2020 je neto čisti dobiček v višini 347 tisoč evrov.

Zadruge v SAŠA regiji so lani ustvarile 309.430 evrov **prihodkov na zaposlenega**, kar je bilo 16,2 % več kot predlani in 14,0 % več od republiškega povprečja. Neto čisti

dohodek na zaposlenega je znašal 5.538 evrov in je bil 3,5-krat večji od predlanskega, v primerjavi s slovenskim povprečjem pa je bil skoraj osemkrat večji.

Zadruge SAŠA regije so imela na dan 31. 12. 2020 9.094 tisoč evrov **sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev**, kar je bilo 3,1 % več kot leto prej. Med sredstvi je bilo 52,9 % dolgoročnih sredstev (0,9 odstotne točke manj kot leto prej), ki so se povečala za 1,4 %. Kratkoročnih sredstev je bilo 47,1 %, glede na leto 2019 so se povečala za 5,2 %.

Med obveznostmi do virov sredstev je bilo 50,5 % **kapitala** (5,9 odstotnih točk več kot leto prej), 30,6 % kratkoročnih obveznosti (- 4,6 odstotne točke) in 14,2 % dolgoročnih obveznosti (- 2,4 odstotne točke), ostalo so predstavljale rezervacije in pasivne časovne razmejitve.

Viri:

Ajpes, Izpostava Velenje: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v SAŠA regiji v letu 2019. Velenje, julij 2020.

- Ajpes, Izpostava Velenje: Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v SAŠA regiji v letu 2020. Velenje, junij 2021.

- Ajpes: Informacija o poslovanju gospodarskih družb v Republiki Sloveniji v letu 2020. Ljubljana, junij 2021

Šest zlatih, šest srebrnih in dve bronasti priznanji

Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica nadaljuje s projektom zbiranja in ocenjevanja inovacij v SAŠA regiji, katerega cilj je uveljavljanje inovacijske dejavnosti kot gibal trajnostnega razvoja gospodarstva in pospeševanja podjetništva.

S tem namenom smo v začetku leta objavili 22. razpis za zbiranje prijav za podelitev priznanj inovacij v SAŠA regiji za leto 2021. Na razpis so se lahko prijavile gospodarske družbe, podjetja, samostojni podjetniki, samostojni inovatorji in druge organizacijske oblike z območja SŠGZ. Predlagatelji so lahko prijavili inovacijo, ki je bila prvič vpeljana na trg oziroma prvič uporabljena v proizvodnem/poslovnem procesu v obdobju od 1. 1. 2019 do 31. 3. 2021.

V razpisanem roku je prispelo 14 prijav s strani 11 podjetij oziroma prijaviteljev, pri katerih je sodelovalo skupno 138 inovatorjev. Na podlagi ocen po posameznih kategorijah je komisija za ocenjevanje inovacij, ki jo je imenoval upravni odbor SŠGZ, dodelila 6 zlatih priznanj, od tega 5 v kategoriji profesionalno podprtih inovacij in eno v kategoriji inovacij brez profesionalne podpore, 6 srebrnih priznanj, od tega 4 v kategoriji profesionalno podprtih inovacij in 2 v kategoriji inovacij brez profesionalne podpore, ter 2 bronasti priznanji v kategoriji profesionalno podprtih inovacij.

Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj bo v petek, 24. septembra, ob 15. uri v Nazarjah. Na nacionalno ocenjevanje se uvrstijo tri

najbolje ocenjene inovacije. V nadaljevanju predstavljamo prijavljene inovacije po abecednem vrstnem redu prijaviteljev. Partnerji projekta so Gospodarska zbornica Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Javna agencija Spirit Slovenija.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

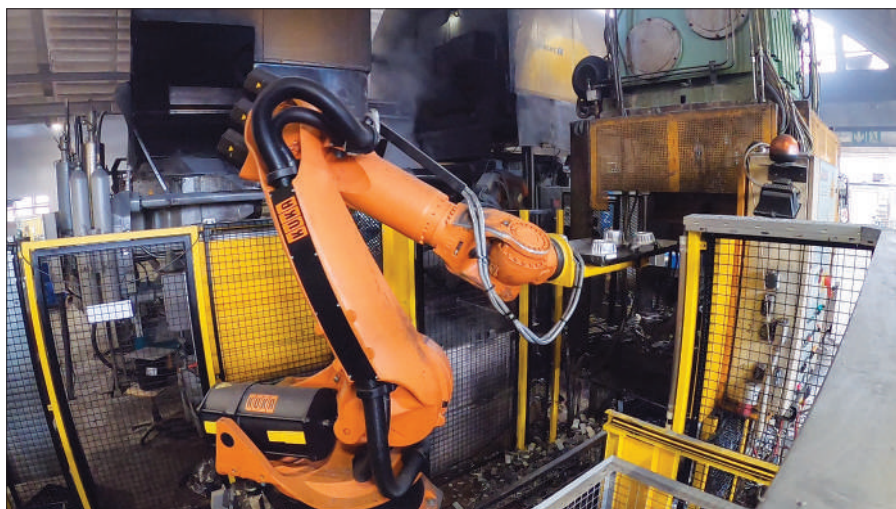
Sistem za optimizacijo porabe energije Reduxi

Prijavitelj: Amibit d.o.o. Velenje
Inovatorji: dr. Tadej Beravs, Primož Bečan in Aleš Nastran

Reduxi rešuje problem konične porabe električne energije in učinkovite rabe energije v stavbah, industrijskih prostorih in gospodinjstvih, ki se pojavlja zaradi naraščajočega števila električnih vozil, toplotnih črpalk in ostalih električnih naprav. Reduxi omogoča optimizacijo porabe energije, napoved proizvodnje električne energije glede na vremensko napoved, napoved porabe energije glede na preteklo porabo, možnost regulacije cene elektrike po modelu dinamičnega oblikovanja cen ipd.

Avtomatizacija livarne

Prijavitelj: Autotech d.o.o. Velenje
Inovatorji: Seudin Softič, Gregor Marzel, Matic Dražnik, Amela Osmanović, Jan Konečnik, Denis Bartloma in Minel Selimović

Proizvodnja je vodena s pomočjo inteligentnih programskih orodij, ki so povezana s stroji in napravami. V livarni je s tem rešen problem fizično napornega dela in posledično pogostih poškodb, zagotovljena je enakomerna in konstantna hitrost dela ter večja varnost, proizvodna nihanja so manjša, odpravljeno je pomanjkanje usposobljenih delavcev, produkcijski stroški so nižji, produktivnost je večja. Z igličastim zapisom na odlietek je zagotovljena sledljivost izdelkov.

Inovativni kuhalni procesor Cookit

Prijavitelj: BSH Hišni aparati d.o.o. Nazarje
Inovatorji: Matej Berzelak, Peter Brezovnik, Luka Brinovšek, Dragan Covič, Mihael Črešnar, David Enci, Jakob Golob, Jaka Golob, Dejan Gosar, Mitja Habe, Tadej Holcinger, Tomo Iršič, Simon Knez, Klemen Lončarič, Klemen Hudobreznik, Dejan Brglez, Gašper Klančnik, Romana Markelj, Peter Mrak, Bojan Potočnik, Tomaž Robida, Darko Rudež, Gregor Slakan, Dejan Stankov, Blaž Slatinšek, Peter Zdolšek, Marko Žilnik, Tjaša Vede, Martin Strumpler, Thomas Jobst, Tobias Krüger in Henrik Pavlovič

Prvi napreden univerzalni kuhinjski aparat Bosch Cookit je rezultat 65-letnih izkušenj in znanja pri proizvodnji kuhinjskih aparatov. Je

edini aparat na trgu, ki omogoča temperaturo do 200 stopinj Celzija in poskrbi za popolno aromo pri pečenju. Pametna XL posoda s kapaciteto treh litrov je idealna tudi za bolj razkošne družinske pojedine. S pomočjo aplikacije Home Connect so uporabniku na voljo recepti iz obsežne zbirke, aplikacija pa prikaže korake priprave in preostali čas kuhanja.

Napovedi kvalitete aparatov v proizvodnji s pomočjo umetne inteligence

Prijavitelj: BSH Hišni aparati d.o.o. Nazarje
Inovatorji: Klemen Arlič, Tadej Očepček, Andrej Urbanc, Klemen Hudobreznik, Samo Kvar, Jan Ažman, Dean Golob in Matija Ermenc

S ciljem spremljanja, izboljševanja in napovedovanja kvalitete ter produktivnosti v proizvodnem procesu je bilo implementirano spletno orodje za analitiko Qlik, ki omogoča dostop do podatkov in napovedi v realnem času. Umetna inteligenca na podlagi zbranih podatkov generira napovedi za izboljšanje kvalitete in produktivnosti. S tem se znižajo stroški, problemi pa so eliminirani, še preden nastanejo. Dolgoročni plan je nič reklamacij in naprava, ki sama prilagodi svoje nastavitve glede na vgrajene komponente.

Elektronski gradbeni dnevnik

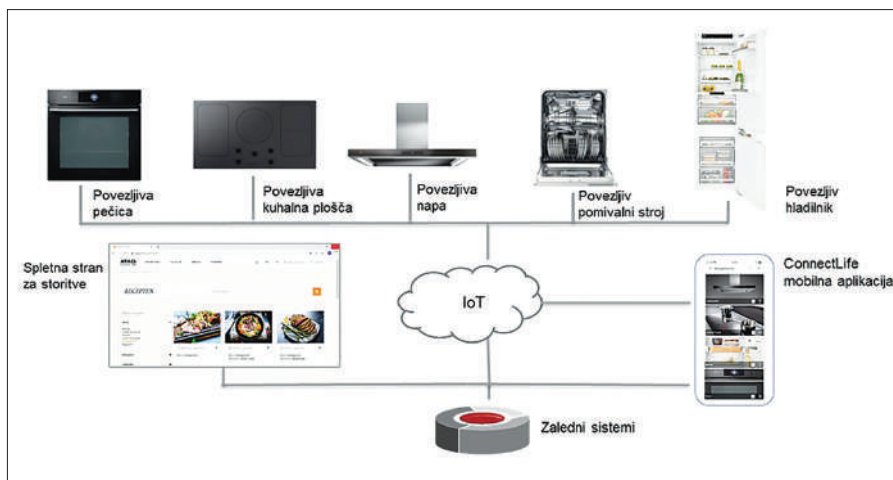
Prijavitelj: Datagrad d.o.o. Velenje
Inovatorji: David Mernik, Marko Sever, Luka Domitrovič in Tamara Sotošek

Gradbeni e-Dnevnik je spletna aplikacija, ki je namenjena lažjemu vodenju in izpolnjevanju gradbenih dnevnikov. Uporabna je tako za izvajalce, investitorje in nadzornike kot tudi za inšpekcijske službe, projektante in ostale deležnike pri gradnji. Aplikacija samodejno izpolnjuje ponavljajoče se podatke in rubriko vremena glede na kraj gradnje. Po zaključku gradbišča je dnevnik lahko elektronsko arhivirati za dobo minimalno 10 let, kot narekuje trenutno veljavna zakonodaja.

ConnectLife, povezljivi kuhinjski aparati in storitve

Prijavitelj: Gorenje d.o.o. Velenje
Inovatorji: Boštjan Pečnik, Vladimir Nardin, Andrej Ramšak, Yun Wang, Sašo Vinkovič, Blaž Plaskan, Blaž Kramer, Timotej Globačnik, Jure Ernst, Denis Tomazin, Boštjan Sovič, Lidija Pritržnik, Borut Hrzenjak, Dušan Zupančič, Matjaž Lekše, Jarno Wieland, Rene Stoker, Theodor Bruil, Vincent Hofstee, Tang Li in Defeng Hao

Connect Life platforma omogoča bolj brezskrbno in enostavno izvajanje vsakodnevnih gospodinjskih opravil. Združljiva je tako s povezanimi kot tudi z nepovezanimi napravami. Vsi izdelki, funkcionalnosti, storitve, navodila za uporabo in dodatne uporabne vsebine so združeni v eni aplikaciji. Pametne storitve bodo sestavni del bodočega doma in povezanega okolja, saj prihodnost pripada upravljanju na daljavo in glasovnemu upravljanju ter neovirani integraciji dodatnih izdelkov in storitev.

Nova generacija samostojnih hladilno zamrzovalnih aparatov širine 600

Prijavitelj: Gorenje d.o.o. Velenje
Inovatorji: Tomaž Zagoršek, Matija Glinšek, Žan Šinkovec, Joyce Zhu, Bojan Kralj, Edin Ahmetović, Mojca Katič, Miha Rakun, Tina Jerabek, Žiga Gorjup, Vladimir Pojatar, Nejc Koštomaj, Tadej Holler, Dejan Dren, Jure Mencinger, Darja Slapničar in Vlado Bač

Pri razvoju nove generacije samostojnih hladilno zamrzovalnih aparatov širine 600 mm višine 1,85 m in 2 m je bilo glavno izhodišče ponuditi trgu aparate z izboljšanimi funkcijami, ki omogočajo učinkovito delovanje, zagotavljajo podaljšano svežino hrane, in hkrati omogočiti uporabniku zanesljivost, preglednost in enostavno uporabo. Razviti sta bili dve liniji: prva z globino 592 mm je cenovno optimizirana, druga z globino 663 mm pa je namenjena zahtevnejšim uporabnikom: ponuja več funkcij, večji volumen in nižjo porabo energije.

Inovativno transferno orodje

Prijavitelj: Gorenje Orodjarna d.o.o. Velenje
Inovatorji: Andrej Verhovnik, Bojan Horvat, Benjamin Plaznik, Andrej Strožič, Marko Lah, Robert Koletnik, Milan Čede, Jože Založnik, Kristjan Hosner in Blaž Vocovnik

Procesi oblikovanja pločevine v velikoserijski proizvodnji so vse zahtevnejši zaradi dizajna, uporabe novih tehnologij in materialov, okoljskih zahtev in zahtev po zagotavljanju večje kakovosti izdelkov. Z inovativnim transfernim orodjem je možno polizdelek izdelati v samo treh postajnih avtomatiziranih operacijah, skrajšal se je čas izdelave polizdeleka, izboljšala se je manipulacija za izdelavo izdelka v proizvodnem procesu in zmanjšali so se stroški investiranja ter vzdrževanja orodij v življenjskem ciklu delovanja.

Zvišanje učinkovitosti proizvodnje električne energije iz bioplina na centralni čistilni napravi Šaleške doline

Prijavitelj: Komunalno podjetje Velenje d.o.o.

Inovatorji: Marjan Kotnik, Nataša Uranjek, Jan Apat in Alenka Štramcar

Blato iz čiščenja odpadnih vod in biološko razgradljive odpadke na centralni čistilni napravi Šaleške doline predelajo in s tem pridobivajo bioplin, obnovljivi vir energije. S tehnološkimi ukrepi so dvignili kapaciteto proizvodnje bioplina, zamenjali napravo za so-proizvodnjo toplote in električne energije ter posodobili pripadajočo opremo in naprave. Na ta način so zagotovili popolno samooskrbo s toplotno energijo in več kot 60-odstotno samooskrbo z električno energijo.

Pametno domače polnjenje električnih vozil

Prijavitelj: Mega M d.o.o. Velenje

Inovatorji: Tajda Lepko, mag. Matej Meža, mag. Miran Meža in mag. Bojan Krž

Inovacija predstavlja celovito storitev destinacijskega polnjenja električnih vozil, vključno s pametno polnilno postajo, povezano z inteligentnim sistemom, ki uravnava polnjenje v najbolj optimalnih intervalih glede na stanje v internem in distribucijskem omrežju. Inovacija omogoča integracijo sistema s sončno elektrarno in s funkcijo dinamičnega uravnavanja moči poskrbi za stabilno in nemoteno delovanje omrežja. Tako je dosežen optimalni energetski izkoristek in posledično stroškovni prihranek.

Bokashi Organko 2 Ocean – kuhinjski kompostnik iz recikliranih ribiških mrež

Prijavitelj: Plastika Skaza d.o.o. Velenje

Inovatorji: Žiga Jelen, Branka Viltušnik, Mirko Repas, Darko Crepulja, Nina Perše in Marjan Brelih

Bokashi Organko 2 Ocean je prvi in edini kompostnik na svetu, izdelan iz ročno pobranih in recikliranih ribiških mrež. Trajnostna inovacija predstavlja rešitev dveh globalnih problemov: prispeva k čistejšim oceanom in ohranjanju morskega ekosistema ter reševanju problematike odpadkov. Kompostnik odlikujejo odlična funkcionalnost, enostavna uporaba in dovršen dizajn. Z njim uporabniki zmanjšujejo ogljični odtis in količino bioloških odpadkov, spodbujajo krožno gospodarjenje in živijo po trajnostnih načelih.

Celovit proces pametne elektro mobilnosti na vodi

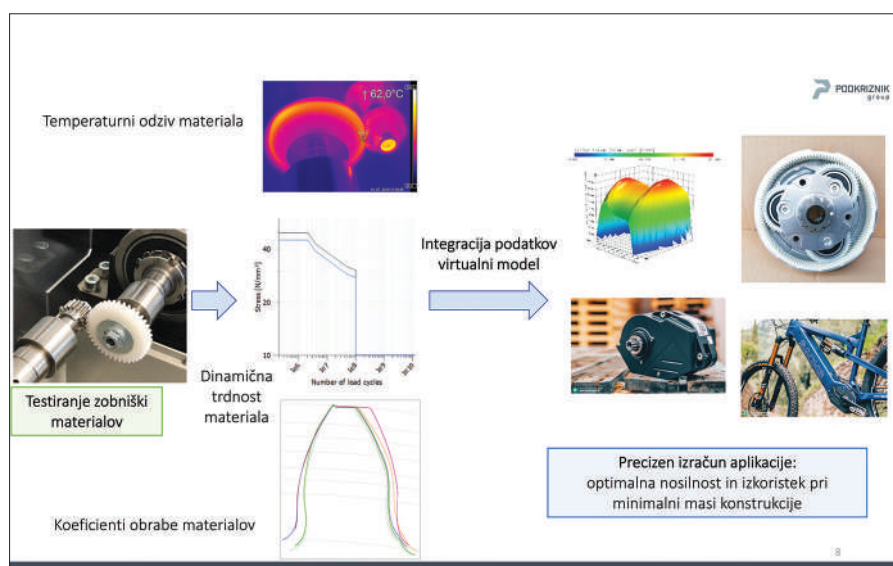
Prijavitelj: Podkrižnik d.o.o. Ljubno ob Savinji

Inovatorji: Tomaž Murko, Matevž Reberčnik, Erik Dobrovč, Andrej Štok, Tadeja Ravlan, Anja Podkrižnik, Igor Pečnik, Jure Podkrižnik in dr. Simon Kulovec

Pri električni mobilnosti na vodi je ključnega pomena, da imajo plovila učinkovite in zanesljive električne pogonske sisteme ter dostopne inteligentne polnilne postaje, da lahko celoten ekosistem polnjenja deluje optimalno. Podjetje Podkrižnik je pod blagovno znamko E'dyn v sodelovanju s partnerskimi podjetji razvilo pametne polnilne postaje, ki jih pilotno predstavlja v Benetkah, prvi tovrstni celovit sistem pa predstavlja pomemben korak naprej v razvoju elektro mobilnosti na vodi na globalnem nivoju.

Konceptualne rešitve na področju znanosti polimernih materialov v razvoju pogonskih aplikacij

Prijavitelj: Podkrižnik d.o.o. Ljubno ob Savinji

Inovatorji: dr. Matija Hriberšek, dr. Luka Knez, Miha Erjavec, Aleš Turk, Matej Kramer, Matej Bregar, Tomaž Kastelic, Tomaž Arnič, Tomaž Globočnik, Erik Dobrovč, Tadeja Ravlan in dr. Simon Kulovec

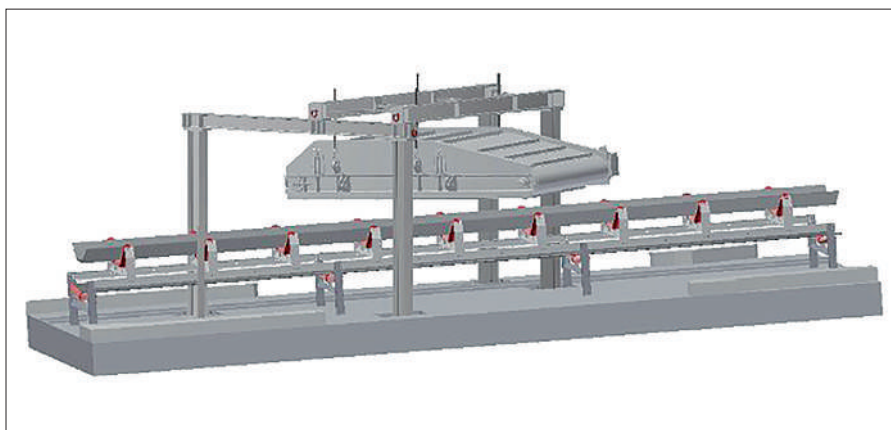
Inovacija spodbuja konceptualne rešitve, ki so osnovane na bazičnih raziskavah polimernih materialov, uporabljenih v pogonskih sistemih za e-mobilnost in v ostalih zobniških aplikacijah. Bistvo inovacije predstavlja povezanost raziskav in razvoja izdelkov, kar je ključnega pomena pri načrtovanju izdelkov z visoko dodano vrednostjo. Z omenjenimi aktivnostmi podjetje krepi znanje na omenjenem področju in ustvarja konkurenčno prednost pred ostalimi podjetji.

Magnetno izločevanje feromagnetnih tujkov iz transporta premoga

Prijavitelj: Premogovnik Velenje d.o.o.

Inovatorji: Matevž Miklavžina, Peter Venišnik in Andrej Kotnik

Na transportni liniji premoga od odkopa do površine se uporablja več naprav za izločevanje feromagnetnih tujkov iz premogovega nasa. Izločevanje poteka ročno s pomočjo detektorjev kovin in avtomatizirano z uporabo magnetnih separatorjev. Z inovacijo so izločevalni sistem nadgradili z nadtračnim magnetnim separatorjem, ki skrbi za izločevanje tujkov iz linije transporta premoga ter s tem zmanjšuje verjetnost za nastanek poškodb na transportnem sistemu.

Po zatišju v prvem polletju pripravljajo 9. srečanje podjetnikov

Člani sekcije računovodskih servisov pri SŠGZ so se zaradi ukrepov za omejitve širjenja koronavirusa v prvi polovici leta v fizični obliki le redko srečali. V času epidemije so računovodje postali tudi kadrovniki, tolmači vladnih odlokov in predvsem svetovalci.

UPADA GOSPODARSKE AKTIVNOSTI NI BILO

Njihovi delovniki so se zato podaljšali, medtem kot zmanjšanja obsega dela zaradi manjše aktivnosti gospodarskih subjektov skoraj ni bilo zaznati. Posledično računovodski servisi niso zapirali svojih vrat. Tudi izobraževanje v živo niso kaj veliko pogrešali, saj so jih lahko spremljali na daljavo oziroma preko spleta.

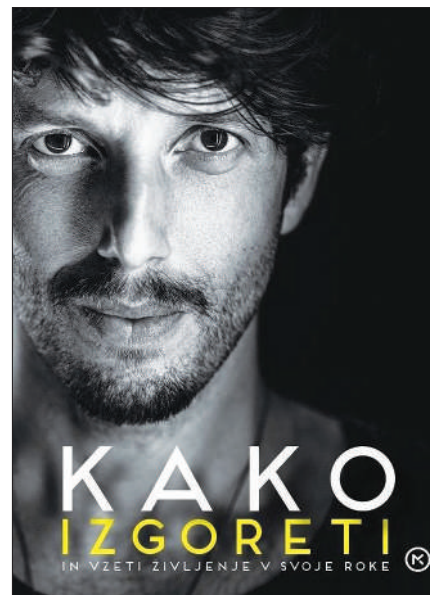
JUNIJA PRVO LETOŠNJE SREČANJE ČLANOV »V ŽIVO«

Takoj po sprostitvi ukrepov v mesecu juniju so izvedli prvo srečanje članov sekcije »v

živo«, ki se ga je udeležilo nadpovprečno število članov. Vodstvo sekcije to veseli, saj potrjuje, da so redna srečanja koristna in potrebna. Pred koncem meseca junija so izvedli še tradicionalni piknik članov sekcije, ki je bil letos še posebej sproščujoč.

SEPTEMBRA OBISK NA FURS IN SREČANJE PODJETNIKOV

V drugem polletju bodo srečanja potekala vsako prvo sredo v mesecu, kot pred epidemijo, če bodo razmere to seveda dopuščale. Že mesec september bo zelo pester, takrat nameravajo izvesti srečanje z vodstvom Finančne urada Velenje in tradicionalno **regijsko srečanje podjetnikov**. Za slednjega je termin že določen – **7. september ob 18. uri**, osrednji gost pa bo kreativni direktor desetletja, predavatelj in avtor knjižne uspešnice **Kako izgoreti** in vzeti življenje v svoje roke **Aljoša Bagola**.

PAMETNO MESTO ZA VAŠ POSEL
SPOT.GOV.SI

SPOT, Slovenska poslovna točka

Projekt SPOT, Slovenska poslovna točka, izvajajo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za javno upravo in SPIRIT Slovenija, javna agencija.

Financirata ga Republika Slovenija in Evropski sklad za regionalni razvoj, zato so storitve za potencialne in obstoječe podjetnike brezplačne.

Izkoristite priložnost za rast in razvoj ter obiščite pametno mesto za vaš posel!

Sistem SPOT spodbuja podjetnike po vsej Sloveniji. Trenutno v več kot 160 krajih!

- **SPOT Global** – pomoč podjetnikom (izvoznikom in investitorjem)
- **SPOT Svetovanje** – podpora potencialnim in obstoječim podjetnikom ter podjetjem
- **SPOT Registracija** – podpora podjetnikom pri registraciji, statusnih spremembah in izbrisu poslovnih subjektov
- **Portal SPOT.gov.si** – centralni državni portal za poslovne subjekte

Poiščite vam najbližjo in najprimernejšo Slovensko poslovno točko

PRIDRUŽITE SE VEČ KOT 80.000 POSLOVNIM UPORABNIKOM STORITEV SISTEMA SPOT, KI JIH ZAGOTAVLJA DRŽAVA.

Projekt SPIN (Vzhodna kohezijska regija) v okviru 8. prednostne osi Spodbujanje zaposlovanja in mobilnost delovne sile

Projektno partnerstvo sestavljajo tri strokovne organizacije: INVEL inkubator za razvoj podjetništva d.o.o. Velenje (vodilni partner), Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS in RACIO RAZVOJ HR & M Consulting, poslovno svetovanje d.o.o., predstavnik delodajalske organizacije/združenja Savinjsko-Šaleška gospodarska zbornica in predstavnik združenja delojemalcev SKEI regijska organizacija Velenje. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

V projekt SPIN se lahko poleg ostalih ciljnih skupin, vključujejo tudi osebe, ki potrebujejo dodatna znanja in kompetence za lažje in boljše opravljanje delovnih nalog, saj s tem postanejo konkurenčnejša delovna sila na trgu dela.

Projekt SPIN je v zadnjih dveh letih dosegel izredno prepoznavnost v celotni vzhodni kohezijski regiji. Svoj interes po vključitvi v projekt je izrazilo veliko podjetij in posameznikov, saj se vsi zavedajo nujnosti pridobivanja splošnih in poklicnih kompetenc.

Pri izvajanju aktivnosti projekta sodeluje več kot 48 vrhunskih strokovnjakov, od tega kar 19 zaposlenih znotraj partnerstva in več kot 29 zunanjih strokovnjakov, ki so vključeni v izvedbe bolj zahtevnih usposabljanj in izobraževanj. Vsebine usposabljanj in izvajalci se prilagajajo glede na potrebe ciljne skupine oseb in delodajalcev. Usposabljanja se izvajajo na 38-ih različnih lokacijah v vzhodni kohezijski regiji ter v

obliki e-usposabljanj, kar omogoča kontinuiteto izvedb usposabljanj, ne glede na epidemiološko sliko v državi.

Projekt SPIN se lahko pohvali s sodelovanjem s kar 44 podjetji in organizacijami. V času trajanja projekta so izkazala zaupanje projektu naslednja večja podjetja: Teš, d. o. o., LEK, d. d., Premogovnik Velenje, d. o. o., Steklarna Rogaška, d. o. o., SIJ Ravne Systems, d. o. o., Komunalno podjetje Velenje, d. o. o., Boxmark, d. o. o., Veplas, d. d., Oprema Ravne d. o. o., Ravne Presses, d. o. o. idr.

Do konca junija 2021 se je v projekt SPIN vključilo skupno 1.472 oseb, v času trajanja projekta pa smo izvedli že 42.099 ur usposabljanj.

Kot uspešno sodelovanje s podjetji se izkazuje tudi to, da vstop v projekt ni pogojen s starostjo udeleženca ali njegovo predhodno izobrazbo. Ker se v projekt vključujejo udeleženci (podjetje je soorganizator vsebinskih usposabljanj), je tudi vso poročanje na strani izvajalcev, tako ni dodatne obremenitve na kadrovske službe v organizacijah, kjer se projekt SPIN izvaja.

V zadnjem letu trajanja projekta je načrtovano nadaljnje izvajanje usposabljanj v zgoraj omenjenih podjetjih in organizacijah, prav tako pa se načrtujejo nove vključitve iz podjetij, ki izkazujejo potrebe po krepitvi kompetenc svojih zaposlenih.

Več informacij je dostopnih na spletni strani vodilnega partnerja <https://invel.si/post-802/spin/>

Wellness and Spa Tourism Sectoral Skills' Development – WeSkill

Program: Erasmus +

Št. projekta: 621401-EPP-1-2020-1-BG-EPPKA2-SSA

Obdobje izvajanja projekta: 01. 11. 2020–31. 10. 2023

Partnerji

1. Inštitut za usposabljanje kadrov v mednarodnih organizacijah (ITPIO), Bolgarija
2. Turistična zbornica Bolgarije (BTC), Bolgarija
3. Zemeljska strokovna gimnazija »Kliment Timiryazev« (ZPG), Bolgarija
4. Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (CPT), Slovenija
5. Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica (SSGZ), Slovenija
6. Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Maribor (VSGT), Slovenija
7. Nacionalni center za izobraževanje (VISC), Latvija
8. Združenje letovišč Latvije (LRA), Latvija
9. Tehnična šola za modo in oblikovanje v Rigi (RSMT), Latvija
10. DIMITRA Izobraževanje & Svetovanje SA, Grčija
11. Združenje občin s termalnimi vrelic (HATS), Grčija
12. Združenje zdraviliškega in velneškega turizma Srbije (ZVST), Srbija
13. Farmacevtsko - fizioterapevtska šola (FFS), Srbija
14. Tiber Umbria Comett izobraževalni program (TUCEP), Italija
15. FEDERTURISMO CONFINDUSTRIA turistično združenje (FC), Italija
16. Skupina AFORMAC (AFORMAC), Francija
17. Zveza obrtnikov in gostinstva Puy de dôme (UMIH), Francija
18. Inthecity projekt (Inthecity), Nizozemska
19. Mednarodna zveza za hidroterapijo in klimatsko terapijo (FEMTEC), Italija

KRATEK PREGLED

Trend skrbi za zdravje in dobro počutje se v Evropi povečuje, saj se vse več posameznikov zaveda pomembnosti zdravega in aktivnega življenjskega sloga.

Glavni izziv pri nadaljnjem razvoju velneškega turizma kot odziv na naraščajoče zanimanje turistov in na povpraševanje po ponudbi velneških paketov, ki vključujejo različne storitve, je razpoložljivost usposobljenega osebja.

SPECIFIČNI CILJI

- Nadgrajevanje in pridobivanje spretnosti in veščin, potrebnih za obstoječa in nova delovna mesta, pomembna za trg dela.
- Mobilna delovna sila v EU, mobilnost.
- Ujemanje in usklajevanje med veščinami in potrebami trga dela, premostitev vrzeli med izobraževanjem in delom, izboljšanje sinergije med področjem izobraževanja in dela.
- Priprava mladih za trg dela, spodbujanje študija v EU.
- Z uporabo sodobnega personaliziranega didaktičnega orodja pomagati odraslim/zaposlenim v sektorju pridobiti manjkajoče veščine.
- Izboljšati pričakovanja pripravnikov na delovnih mestih s pomočjo izpopolnjevanja mladih in odraslih.
- Z razvojem mobilne aplikacije in spodbujanjem njene uporabe si prizadevati za bolj privlačen, trajnosten, napreden velneški in zdraviliški turizem, ki bo konkurenčen na območju EU.

GLAVNE DEJAVNOSTI

• Vodenje projektov; zagotavljanje in vrednotenje kakovosti; opredelitev vrzeli v znanju in potrebah po usposabljanju; oblikovanje učnih načrtov (IV. stopnja EOK); razvoj večjezične mobilne aplikacije in platforme za usposabljanje; vodenje; diseminacija in uporaba.

GLAVNE CILJNE SKUPINE PROJEKTA

- izvajalci začetnega in nadaljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v turizmu;
- podjetja s področja velneškega turizma;
- turistične organizacije;
- predavatelji in tutorji v podjetjih, ki izvajajo poklicno izobraževanje in usposabljanje;
- študenti poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
- nacionalne institucije za poklicno kvalifikacijo, ki niso partnerji projekta.

PRIČAKOVANI REZULTATI

- Poročilo o ugotovitvah raziskave na temo vrzeli v znanju v obstoječih podatkovnih virih (raziskovanje po spletu) v 7 sodelujočih državah in dodatno v 4 državah EU, ki niso partnerice projekta.
- Razvoj in priprava 5 celovitih, prenosljivih in za uporabo pripravljenih učnih načrtov.
- Vključitev vseh ključnih predstavnikov v svetovalne delavnice za potrditev pripravljenih učnih načrtov.
- Priprava in prenos/določitev učnega materiala (priročnik, vaje, simulacije, testi).
- Izvajanje nacionalnih testnih usposabljanj za 2 ciljni skupini.
- Izvedbe delavnic na temo izvajanja in uresničevanja učnih načrtov v vseh 7 v projektu sodelujočih državah.
- Razvoj posebne mobilne aplikacije za podporne module usposabljanja.
- Ustanovitev novega neformalnega področnega zaveznitva o odličnosti poučevanja in usposabljanja v velneškem in zdraviliškem turizmu.

TEKOČE DEJAVNOSTI

Trenutno vsi partnerji projekta delajo na sklopu 3 »Opredelitev vrzeli v znanju in potrebah po usposabljanju«, ki predstavlja raziskovalno fazo projekta. Sestavljena je iz raziskav vsebine preko spleta, terenskih raziskav za ugotavljanje vrzeli v znanju, priprave poročila o ugotovitvah raziskav na temo vrzeli v znanju v obstoječih podatkovnih virih in poročila o ugotovitvah raziskave. Rezultati bodo kmalu objavljeni.

Za več informacij: info@itpio.eu

Podpora Evropske komisije pri izdelavi te publikacije ne pomeni strinjanja z vsebino, ki odraža samo stališča avtorjev. Komisija prav tako ne nosi odgovornosti za kakršno koli uporabo informacij, ki jih publikacija vsebuje.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WellTo - Sedanji deležniki za razvoj veščin bodočega velneškega turizma

Zaključek projekta WellTo: mobilnost dijakov, strokovna srečanja za učitelje gostinstva in turizma ter velneških podjetij in zaključna konferenca.

Kljub težavam, ki jih je povzročila pandemija covid-19, smo projekt WellTo pripeljali do zaključka. Podaljšanje projekta so partnerji izkoristili za razvoj kombiniranega modela mobilnosti dijakov, ki združuje spletne in fizične aktivnosti, in izvedbo strokovnih srečanj za učitelje gostinstva in turizma ter velneških podjetij. Zaključna konferenca, na kateri so partnerji predstavili rezultate projekta, je bila 29. junija v Bolgariji.

STROKOVNA SREČANJA

Da bi zagotovili uspešno izvedbo skupnih izobraževalnih modulov s področja velnesa, so partnerji junija organizirali dvodnevna usposabljanja, ki so potekala na daljavo ali v fizični obliki. Predstavniki šol programov gostinstva in turizma in predstavniki velneških podjetij so spoznali skupne module in proces razvoja nacionalnih programov ter se seznanili s cilji, vsebino, potrebami po virih itd. Predstavljeni so bili tudi dokumenti, ki podpirajo izvajanje skupnih učnih ciljev.

Bolgarija

Usposabljanje o uspešnem izvajanju skupnega kurikula »receptor v velneškem centru« je potekalo 17. in 18. junija 2021 v Gabrovem v Bolgariji. Udeleženci so dogodek ocenili kot zelo dober v vseh vidikih kakovo-

sti, ocena predstavljenega učnega načrta AWC pa je zelo pozitivna.

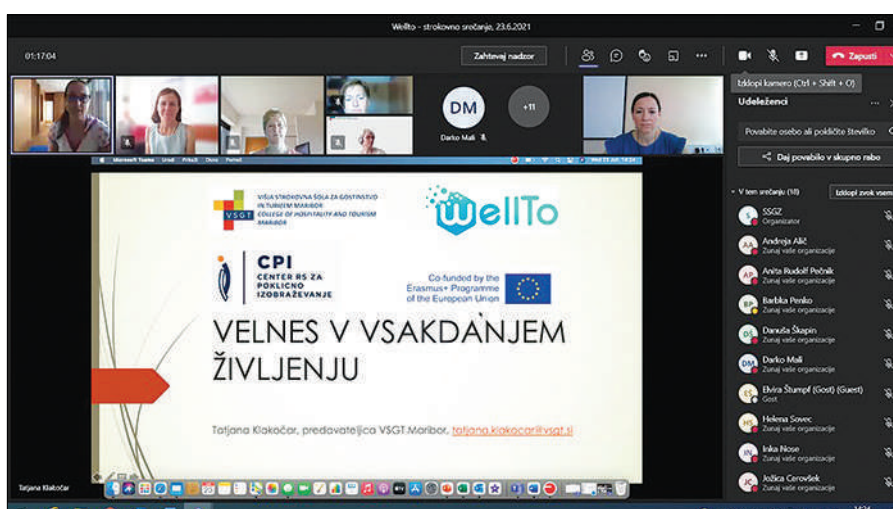
Latvija

Partnerji iz Latvije so usposabljanje organizirali od 10. do 11. junija in je potekalo na spletu preko platforme Zoom. Oba dneva je

se ga je 14 učiteljev in 14 predstavnikov delodajalcev s področja velneškega turizma in turizma nasploh.

Slovenija

Usposabljanje v podporo uspešnemu izvajanju skupnih modulov je potekalo 21. in 23.

bilo prisotnih 21 udeležencev: 10 ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter 11 predstavnikov podjetij iz velneškega sektorja iz različnih krajev v Latviji.

Slovaška

Usposabljanje je potekalo 15. in 16. junija 2021 v hotelu Máj v Piešťanyju. Udeležilo

junija 2021. Izvedba je bila organizirana preko spleta.

MOBILNOST DIJAKOV

Podaljšanje projekta je omogočilo razvoj nove oblike mobilnosti dijakov, saj je bilo potovanje zaradi pandemije oteženo, v nekaterih obdobjih celo onemogočeno. Nova oblika je združevala dejavnosti v fizični obliki, ki so bile za dijake organizirane po posameznih državah, in spletne aktivnosti, ki so potekale na mednarodni ravni.

Latvijske in bolgarske partnerske šole so izvedle nacionalno mobilnost v fizični obliki, slovaški in slovenski dijaki pa so pri aktivnostih sodelovali na daljavo preko spleta. Slovaške in slovenske partnerske šole so v sklopu mobilnosti organizirale tudi delavnice, na katere so bili povabljeni predstavniki podjetij. Aktivnosti na področju mobilnosti so bile organizirane maja in junija 2021.

ZAKLJUČNA KONFERENCA

Zaključna konferenca projekta WellTo je bila izvedena 29. junija v Sofiji v Bolgariji. Partnerji iz drugih držav so se konferenci pridružili preko spleta, saj je bilo potovanje zaradi pandemije še vedno oteženo. Na zaključ-

ni konferenci so bili predstavljeni rezultati projekta. Udeleženci na zaključni konferenci so bili izvajalci programov PSI, dijaki PSI, poslovni partnerji, javne institucije, socialni partnerji in projektni partnerji.

S konferenco smo zaključili načrtovane aktivnosti projekta WellTo. Rezultati bodo v prihodnosti uporabljeni na področju velneškega turizma. Za več informacij obiščite spletno stran projekta <https://www.wellto.eu>.

PROJEKTNI PARTNERJI

- Inštitut za usposabljanje osebja v mednarodnih organizacijah (ITPIO), Bolgarija
- Poklicna srednja šola za kmetijstvo Kliment Timiryazev (ZPG), Bolgarija
- Al Maks d.o.o., Bolgaria
- Nacionalna agencija za poklicno izobraževanje in usposabljanje (NAVET), Bolgaria
- Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (CPI), Slovenija
- Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica (SŠGZ), Slovenija
- Šolski center Velenje (ŠCV), Slovenija
- Nacionalni center za izobraževanje (VISC), Latvija
- Konfederacija delodajalcev Latvije (LDDK), Latvija
- Tehnološka in turistična tehnična šola Kuldīga (KTTT), Latvija
- Državni inštitut za poklicno izobraževanje (ŠIOV), Slovaška
- Slovaško združenje hotelov in restavracij (AHR) Slovaška
- Hotelska akademija Ludovita Winterja (HALW), Slovaška
- Zvezni inštitut za poklicno izobraževanje in usposabljanje (BIBB), Nemčijane industrije in samooskrbe s hrano

Projekt WellTo (project No.: 597861-EPP-1-2018-1-BG-EPPKA3-VET-JQ) je financiran s podporo Evropske komisije. Ta dokument odraža samo mnenje avtorja in Komisija ne more biti odgovorna za kakršnokoli uporabo podatkov, ki jih vsebuje.

Spletna stran projekta: <https://www.wellto.eu>

Poslovni razgledi SAŠA regije

Izdajatelj: Savinjsko-šaleška gospodarska zbornica, Rudarska 6a, 3320 Velenje, tel. 03/898-4202, faks 03/898-4206, e-pošta: ssgz@ssgz.si. Odgovorni urednik: mag. Franci Kotnik. Tisk: Sašo Mažgon s.p., Arnače 35 a, 3320 Velenje. Poslovni razgledi SAŠA regije izhajajo občasno in jih brezplačno prejmejo vsi člani SŠGZ. Naklada: 200 izvodov. Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost sodijo Poslovni razgledi SAŠA regije med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 5%.

Moderna tehnologija je vseprisotna – računalniki, telefoni, dlančniki. Vsi ti elementi digitalizacije so v sodobni, globalizirani družbi že na vsakem koraku. Način učenja in sprejemanja informacij, sprejemanje vedenj, se v duhu digitalizacije močno in hitro spreminja. Ukoreninjeni procesi in standartizacije podajanja znanja ne učeče so danes bolj kot kadarkoli podvrženi nujnim spremembam, ki ga narekuje digitalna doba.

EON XR - Platforma za izobraževanje
USTVARI - PREDVAJAJ - UPRAVLJAJ - DISTRIBUIRAJ in PRODAJ ZNANJE

LEARN
izobraževanje

- Knjižnica 1 milijon že delujočih 3D modelov in rešitev
- Naloži svoje 3D modele in izobraževalne vsebine
- Deluje na vseh napravah
- Izkušveno učenje
- Izdelava interaktivnih učnih vsebin
- Vodeno skupinsko učenje na daljavo
- Upravljalna orodja in sistem za izobraževalne ustanove
- Upravljanje vsebin in udeležencev
- Sledenje učne poti posameznika

TRAIN
usposabljanje

- Modul za usposabljanje in trening
- Proceduralna praksa - Training na daljavo - Virtualno certificiranje
- uvod in protokoli za uporabo virtualne resničnosti
- Vodena skupinska uporaba
- navodila, razlaga in ustvarjanje (korak za korakom)
- spremljanje napredovanja posameznika
- integrirana glasovna komunikacija na daljavo
- soustvarjanje učne snovi
- učitelj - učenec - podjetje

PREFORM
učinkovitost

- Modul za spremljanje učinkovitosti pri delovnih procesih
- AR vizualna pomoč pri izvajanju procesov
- AR ekspertna pomoč na daljavo
- različne podpore šolam in podjetjem
- učenec - vajenec - delavec

EON Reality (Education Of Nations Reality) - podjetje
IDC EON (Interactive Digital Center EON) - center
EON XR (eXtended Reality) - platforma
VAR Technologies (Virtual & Augmented Reality Technologies) - tehnologije

informacije: erik@pattern.city

www.eonreality.com

Vzorčno mesto Velenje bo med poletjem izvajalo delavnice spoznavanja delovanja spletne platforme EON XR.

Spremljajte nas na facebook strani : fb.com/Pattern.City4.0

Zopet bomo tudi ponujali virtualne izkušnje na velenjski plaži. Možno pa se je tudi naročiti za obisk edinstvene sobe pobega, ki se nahaja v Vzorčnem mestu.

info@pattern.city

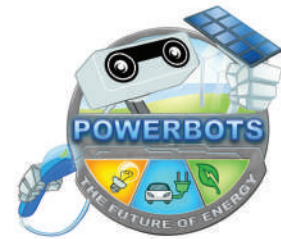
Vzorčno mesto Velenje pripravlja državno prvenstvo v robotiki za otroke in mladino od 8 do 20 let, ki bo v oktobru 2021 v Velenju.

Državno prvenstvo velja za kvalifikacije na svetovno olimpijado WRO, ki bo 18. - 21. novembra 2021 potekalo na daljavo.

Več informacij glede tekmovanja, pravil in prijave, lahko izveste na spletni strani :

wro.si

Točni datum državnega prvenstva bo objavljen v začetku julija.
Spremljajte nas na facebook strani :
fb.com/Pattern.City4.0

SLOVENIA

INPUT d.o.o. Nazarje
POSLOVNE STORITVE

Računovodstvo

Svetovanje

Z vami že od 1990

041 714 429 | info@input.si

gorenje

Gorenje Orodjarna d.o.o.

a Hisense company

Zahtevna orodja za zahtevne uporabnike

Gorenje Orodjarna d.o.o., Partizanska cesta 12, 3320 Velenje, Slovenija
T +386(0)3 899 2364 / E info@gorenje-ordjarna.si / www.gorenje-ordjarna.si

TOOL EXPERT

PLOČEVINA

Progresivna in transferna orodja

PLASTIKA

Orodja za brizganje termoplastičnih elementov

DRUGA ORODJA

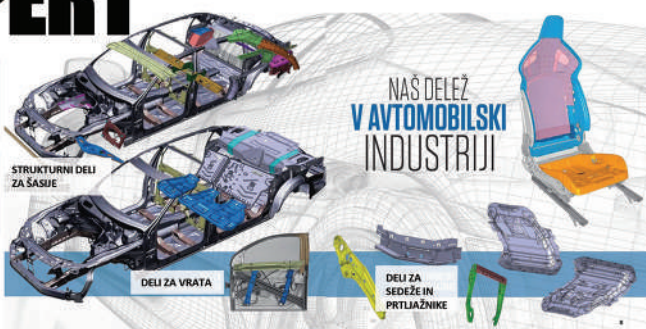
Kontrolne priprave, orodja za stiropor, orodja za termoformiranje

SERIJSKA PROIZVODNJA

Kosi za avtomobilsko industrijo

AVTOMATIZACIJA IN INDUSTRIJSKA OPREMA

Razvoj, projektiranje, proizvodnja in trženje industrijske opreme.

ZAUPAJO NAM:

Ideja je vaša. ZA OSTALO POSKRIBIMO MI.

- ✓ Priprava vlog za pridobitev nepovratnih sredstev.
- ✓ Priprava projektnih poročil in poslovnih načrtov.
- ✓ Vodenje projektov od ideje do realizacije.

TIKOPRO

VAŠ PARTNER V SVETU NEPOVRATNIH SREDSTEV
INFO@TIKO-PRO.SI | WWW.TIKO-PRO.SI | @TIKOPRO

Evropska kakovost. Globalna prepoznavnost.

Integriteta, inovativnost, trajnost ter osredotočenost na končnega uporabnika so naše vrednote in vodilo pri uresničevanju vizije ter zagotavljanju stabilne rasti v Evropi.

Zabavna elektronika
& Multimedija

Gospodinjski
aparati

Pametni IT
sistemi

Nepremičnine in
sodobne storitve

Hisense Europe je del **velikega mednarodnega podjetja Hisense** z **80.000** zaposlenimi in več kot **50-letno** tradicijo. Delujemo v **4 industrijskih panogah** in smo prisotni v **160 državah sveta**. Med redkimi se lahko pohvalimo s celovito ponudbo gospodinjskih aparatov in zabavne elektronike. Imamo močno **evropsko** produkcijo in lasten razvoj izdelkov – **3 proizvodni** in **4 R&D centri** ter **27 poslovnih enot**.

S 4 prepoznavnimi **globalnimi znamkami: Hisense, Gorenje, Asko** in **Toshiba** ter številnimi lokalnimi nagovarjamo različne segmente uporabnikov. Razvijamo **tehnološko napredne inovacije za izboljšanje kakovosti življenja** in **prinašamo zadovoljstvo** milijonom družin po vsem svetu.